

СІЧЕНЬ Ч.1 JANUARY, 1974

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXXI. СІЧЕНЬ Ч. 1

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня
Редакторка — Уляна Люболич

Редакційна Колегія:

Марія Барагура, Марта Бзчинська,
Лідія Бугачинська, Любов Волинець,
Наталія Ішук, Світлана Луцька, Хри-
стина Навроцька, Олександра Різник,
Марта Тарнавська.

„Нашим малютам“, редагує Г. Чер'нь

Адреса Редакції:

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Адреса Адміністрації:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗСА і Канаді \$7.00
Піврічна передплата \$4.00
Річна передплата в Англії 2½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 5 а. д.
Річна передплата у Франції . . 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 250 б. фр.

Поодинокі число 80 центів

ДО ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ „НАШОГО
ЖИТТЯ“

Згідно з приписами поштового у-
ряду не сміємо вислати журналу —
при незаплаченій передплаті — дов-
ше, як пів року. А дата доки перед-
плата є вирівняна, зазначена при
кожній адресі. Отже ми приневолені
стримувати висилку журналу всім,
хто не заплатив у відповідному ре-
ценці. Бо в противному випадку гро-
зить нам утрата газетної поштової
тарифи, а це отримане з поважним
здорожінням поштової оплати.

Багато читачок жаліється на те,
що журнал не доручується їм на час,
або взагалі не приходять. Просимо
рекламувати це в свого листоноша.
Журнал висилаємо однією посилкою.
Матеріал журнало-газетний транс-
портується тарифом другої класи й
не раз затримується на поштових
урядах.

Адміністрація „Нашого Життя“

На обгорці:

Коляда — керамічна скульптура Слави Геруляк на виставці „Різдво кругом
світу“ в Нью Йорку

Christmas Carol — ceramic sculpture by artist Slava Gerulak. This was
part of the exhibit “Christmas round the World” shown in New York City.

OUR LIFE

VOL. XXXI. JANUARY No. 1

Published by
Ukrainian National Women's League
of America, Inc.

Monthly publication except August

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Editor: Ulana Liubovych
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States
of America \$7.00 per year, half year
\$4.00. Subscription in Canada \$7.00
per year, half year \$4.00. Subscrip-
tion in England 2½ pound sterling
per year. Subscription in Australia
5 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 80 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2, France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rumfordstr. 21

On the Front Page:

Коляда — керамічна скульптура Слави Геруляк на виставці „Різдво кругом
світу“ в Нью Йорку

Christmas Carol — ceramic sculpture by artist Slava Gerulak. This was
part of the exhibit “Christmas round the World” shown in New York City.

З М І С Т :

	стор.
Зоя Когут: Христос Родився	1
Три січневі дати	1
З Головної Управи СУА:	
Л. Бурачинська: Пересторога	2
Степан Гела: „Володимирівський тризуб“ — державний герб України	3
Наша обкладинка	5
Марта Рідна: Перше Різдво на чужині	6
„Коза“ — Різдвяна сцена	7
У. Люболич: Слідами Соломії Крушельницької	8
Десять літ однієї акції	9
Калейдоскоп жіночого життя (Опрацювала С. Луцька)	10
Для нашого журналу	11
Л.: Майстер льялок	11
Листування Редакції	12
Наші градуантки (Округа Півн. Нью Йорк)	12
Наші світлички	
О. Климишин: 50 світличок у 50-ліття	13
І. Пеленська: Дошкілля на українському світовому форумі	13
Стипендисти СУА в Бразилії	14
Вісті з Централі	15
Хроніка Округ: Округа Нової Англії	17
Річні Збори	19
У пам'ять Осипи Грабовенської	20
Замість квітів	20
СФУЖО	
Українка в світі. 1974 — рік популяції. 25-ліття СФУЖО в ЗСА. Члени добродії. За- гальні Збори ОУЖ у Вели- кобританії	22
Українська вишивка: Зручні кип- тарники	23
Наше харчування:	
Л. Гриців: Хліби	24
Our Life:	
World Trade Center — Christmas Festival	25
R. C. Polche: I remember Mama	25
L. Ukrainka: Rhythms	26
UNWLA's Parliamentarians	26
Chapter 37 News	27
Нашим малютам:	
Тітка Катря: Щедрий вечір. Щедрий вечір, Україно моя.	
К. Перелісна: Мій ведмедик; Обережно з котом. На Йор- данській річці. П. Кізко: Сві- гова баба	28
М. Тарнавська: Правне станови- ще жінки в різних країнах світу	31

ЗОЯ КОГУТ

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Христос Родився! Та невже цей клич,
Бринить для нас лиш традиційним звуком?...
Подвір'я церкви... Натовпи сблич...
І зложені, по звичці, чемно руки.

Родивсь Христос! „А, це був тільки міт“...
Хтось скаже. Й може я скажу за вами...
Невже Він лиш тому прийшов на світ,
Щоб ми тепер куттею й пирогами

Його народження згадали раз на рік...
І, заспокоєно, зробивши те, що треба,
Лишали для священників й Владик
Всі справи, більш пов'язані із небом?..

А Він — родився! Правда, вже давнє,
Й тоді не всі могли Його пізнати.
І вірять хто, чи ні — це все одно,
Він народився — й був за нас розп'ятий,

Щоб ми повірили. Та, Боже, нам прости!
Ми ж — люди! Як нам важко зрозуміти,
Що Свого Сина посилаєш Ти,
Щоб вірою — життя нам облежити.

І віра ця, можливо тільки раз,
Коли життя вже залишає тіло,
Зачепить душу кожного із нас,
Бо Він таки родився! І в тім — Його є сила!..

ТРИ СІЧНЕВІ ДАТИ

Місяць січень — місяць перелому зими. Хоч заметіль і сніговії заперечують такому твердженню, хоч дні інколи жорстоко холодні, але день уже довший, хоч покищо тільки на „жабин скок“. Із кожним днем сонце раніше піднімається з-за обрїю, довше гостить над нашою землею.

У нашій історії січень зазначений датами, яких ніколи ніщо не вимаже вже з пам'яті народу. Це дати, які наново підняли стяг волі, які стали початком новітньої історії нашого народу.

22 січня 1918 р. на Софійській площі в Києві проголошено IV Універсал. Залунали слова, які начебто застигли на віки серед мурів Києва, готові в кожній хвилині залунати наново:

„Український Народе! Твоєю силою, волею, словом утворилася на

українській землі свобідна Українська Народня Республіка. Од нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу“.

А рік пізніше, у тій же золотоверхій столиці України, під грозою ворога, що наближався до неї, наступило проголошення об'єднання всіх українських земель, проголошення соборности, з'єднання цілого народу, де б він досі не жив.

Але є ще третя дата в січні, якої нам ніколи не забути. Це 29 січня — дата бою під Крутами, де 400 студентів своєю кров'ю начебто підписали, закріпили попередні дві декларації.

Людмила Старицька-Черняхівська у своєму слові в часі похорону героїв поляглих під Крутами сказала, між іншим:

„Того дня, коли большевики вступили в Київ, коли, здавалось, усе згинуло, прийшла до мене мати одного з поляглих юнаків та впала передо мною навколішки.

„Я мала одного сина, як сонце на небі, — сказала вона, — і він пішов проти большевиків. Коли б я йому сказала одне слово, коли б я прохала його лишитись, він пожалував би мене й зостався б зі мною, але я не сказала ні слова; доки Україні потрібні наші діти, хай ідуть. Тільки скажіть мені, покляніться мені, що Україна не загинула і тоді я не буду плакати, не буду вбиватися за єдиним моїм сином“.

Задля цих матерів, заради цих юнаків-героїв ми повинні всі, що лишилися живими, поклястись на цій могилі — віддати Україні все наше життя“.

Восени 1973 р. перейшла через нашу пресу вістка, що Музейна Виставка Союзу Українок Америки залишилась без приміщення. До тепер вона була виставлена в Українському Інституті Америки на підставі умови, заключеної в 1964 році. В січні 1972 р. Екзекутива УІА виповіла це приміщення під претекстом, що потребує тих кімнат для себе.

Це було рівнозначне з закриттям Музейної Виставки, бо — як відомо — в Нью Йорку виставкового простору в тій околиці і взагалі знайти не можна. Коли Екзекутива СУА почала робити заходи коло залишення збірки в будинку УІА — Екзекутива УІА, а властиво її адміністративний директор п. Юліян Ревай зареагував на те безоглядно, пересилаючи все музейне добро без попередження на адресу Дому СУА у Філадельфії.

Цей факт є не тільки виявом непорозуміння двох установ. Він має глибше суспільно-національне значення і його спробуємо тут наświetлити.

Найперше слід нам застановитись над значенням народнього мистецтва в житті й розвитку нашого поселення. Його виробу є живим свідком нашої народньої культури, що промовляє однаково до членів української спільноти, як і до чужинців. Подібно, як музика і танок — ці виробу досягають своїм чаром освічені круги, як і широкі маси, отже є знаменитим засобом зазнайомлення з нашою відрубністю, з нашим коренем.

Коли збірка народнього мистецтва має сповнити своє призначення, вона не може бути статична. Її предмети мусять бути відповідно угруповані, вона мусить поповнюватися новими здобутками, всі її галузі мусять бути науково пояснені й подані. Так поставлений центр буде промінювати на любителів і самодіяльних мистців в українській спільноті. І буде подавати найкращі інформації про нас і нашу народню культуру американському оточенню. А це тепер, у часі, коли в Америці збудилась

зацікавлення етнічними здобутками, є дуже важливе.

Треба взяти до уваги те, що в Рідному Краю праця і досліджування народнього мистецтва проводяться несистематично, а то й зовсім zagrożені. Власника й творця музейної збірки Івана Гончара арештовано, мисткиню-килимарку Стефанію Шабатуру засуджено. Валентин Мороз вказав у своїй „Хроніці спору“ на те, як пропав з українських рук цінний старовинний іконостас церкви в Космачі. Скарби народнього мистецтва не мають виглядів на збереження в умовах большевицького режиму.

Тому глибоко застановило, а то й потрясло нас усіх усунення Музейної Виставки СУА з нашої Метрополії. Знищення культурної станиці мусило незмірно вразити наше громадянство. В обличчі вище наведених фактів, саме перед святкуванням 200-ліття Америки, коли кожна національна група схоче виявити свій вклад у світову культуру! Як пояснити цей відрив установи, що повинна служити нашій культурі, бо таким представляє себе Український Інститут Америки? Як зрозуміти той факт, що кільканадцять наших визначних громадян, які засідають в Екзекутиві Інституту, погодились на усунення нашої Музейної Виставки?

Можна це вважати байдужістю чи браком розуміння. На те маємо багато доказів. Наприклад, адмін. директор Інституту заявив у відповідь на наші заходи, що Інституту зовсім не залежить на тому, щоб наша Музейна Виставка стала справжнім Музеем. Це значить, він воліє, щоб вона була лиш накопиченням виробів нар. мистецтва, без системи й коментаря. Другий наш громадський діяч розсміявся у відповідь на наше твердження, що маємо в нашій збірці „неповторні скарби народньої культури“. Мовляв — перебільшуємо. Третій член дирекції Інституту заявив, що пані з СУА задумали перебрати цілий Інститут у

свої руки й через те стали zagrożою для нього. А четвертий ствердив із жалем, що через відхід Музейної Виставки і занепад мистецької галерії Інститут став звичайним громадським клубом.

Нав'язуємо тепер до цієї четвертої думки, що вцілила в саму суть речі. Усунення музейної збірки з Інституту і позбавлення нашої Метрополії одного культурного центру — це є явище розкладу в нашій спільноті. Маємо відвагу це сказати. Бо ж знищення культурної станиці внаслідок самовільного поступовання однієї людини чи якогось невеликого гурта — є явищем занепаду. А байдужість громадянства до такого факту лише підтверджує це.

Правда, Український Конгресовий Комітет Америки — на домагання СУА — взяв на себе розслідувати цю справу. Віримо в його добру волю справу наладнати. Але аргументи, що їх висувують члени дирекції Інституту, вказують на те, що щось негаразд у нашому суспільстві. Мовляв, Український Інститут Америки — це приватна фундація і громадський чинник не може втручати в його дію. Гарних часів ми дочекались! Значить, приватні гурти, що претендують на якусь роллю в українській громаді, що носять українське ім'я і ніби то служать українській культурі, можуть поступати як хочуть і вважають з українським культурним добром тільки тому, що створили фундацію, себто вложили в те свої гроші!

На цьому закінчуємо наświetлення цієї прикрої справи. Та не закінчуємо наших заходів коло відзискання виставкового простору в УІА. Стоїмо перед 200-літтям Америки, коли кожна національна група повинна похвалитись тим, що має найкращого у своїй культурній скарбниці. Не сміємо допустити до того, щоб наше народне мистецтво було репрезентоване другорядними експонатами, що нефахово подані й коментовані. Може ця zagrożа струсне сумлінням нашого громадянства і скаже

Українська Центральна Рада в Києві, перший парламент відродженої української держави 1917—20 років у формі Української Народньої Республіки, схвалила 22 березня 1918 року закон про державний герб, приймаючи родовий знак кн. Володимира Великого (980—1015) „Володимирів тризуб“* як герб Української Народньої Республіки. З того часу гербом України є тризуб.

З історії знаємо, що кн. Володимир Великий 988 року охрестив Русь-Україну й тим самим впровадив її в круг культурних держав Європи. За його князювання вона стала наймогутнішою державою не тільки східної але цілої Європи. Найкращим доказом цього є численні династичні зв'язки наших князів, зокрема кн. Ярослава Мудрого, з наймогутнішими королівськими й князівськими родами Європи.

* Пригадуємо, що маємо ще тризуб кн. Ярослава Мудрого (1019—1054) на його монетах і кн. Із'яслава Володимировича (?—1001) на його олов'яній висній печатці.

застановитись над непоправною шкодою, що її вчинив Український Інститут Америки усуненням нашої збірки.

Мені невимовно прикро, що ми дійшли до такого стану в нашій культурній політиці і прийшлося сказати нашій громаді таку гірку правду. Але мені приходитьсь обороняти надбання Союзу Українок Америки, що ось наближається до свого 50-ліття. А до цього надбання належить його етнографічна збірка.

Ми свідомі того, що ділянка народнього мистецтва, його використання і розвиток є майже виключно доменом жіночих організацій. І коли нам свідомо відбирають можливість провадити цю роботу на дотеперішньому рівні, то це є втраченою для цілої нашої спільноти. І це вона мусить собі усвідомити.

Л. Бурчинська

За те Українська чи пак Руська Помісна Церква, оформлена в Київській Митрополії, проголосила його святим й рівноапостольським, а народ назвав його Великим.

Тому й кажемо: Великий (т. є перший між князями) київський

ти, не згадавши його монет. Тому тут розкажемо дещо про його „золото“ й „срібло“.

Вперше Володимирову монету знайдено 1796 року в Києві. Був це золотий медальйоник, що його носив український козак. Козако-

Володимирове золото „золотники“ — лицева і зворотна сторона
Gold coins from reign of Wolodymyr the Great — face and back view.

князь святий й рівноапостольський Володимир Великий.

До наших днів не збереглися жодні писані джерела про рюриківський родовий знак кн. Володимира Великого „Володимирівський тризуб“. Зате знайдено около 200 золотих і срібних його монет (літописне „Володимирове золото [срібло] „золотник“ і „срібник“), де на кожній монеті є його герб-тризуб. Ці монети — це найдостовірніші історично-геральдичні й нумізматичні джерела для вивчення Володимирової монетної системи та його герба. Правда, тризуб зберігся ще на деяких археологічних пам'ятках (цеглини тощо), але вони є радше допоміжно-доповнюючими науковими матеріалами.

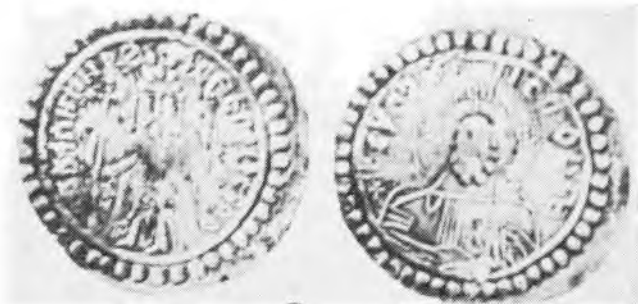
З цього бачимо, що про „Володимирів тризуб“ не можна говори-

ві відсбрав медальйоник московський солдат і незабаром загубив його. Козак жалючися розказав, що медальйоник дала йому його мама, коли, зиряджаючи сина в козаки, благословила медальйоником його на війну. Щастя, що медальйоником поцікавилися київські любителі старовини, поки москаль його загубив, і навіть встигли його відрисувати. Як пізніше виявилось, це була золота монета кн. Володимира Великого.

Очевидно, що одна монета, навіть золота, не вистачила на те, щоб вивчити Володимирові монети та його родовий знак. Але щасливо склалося, що згодом знайдено більше монет, а в 1852 і 1876 рр. два великі їх скарби, які стали зворотною точкою в нумізматичі України, для дослідів не тільки монет Володимира Великого, але й

Володимирові „срібняки“ —
I emisija
Silver coins from
reign of Wolodymyr the Great —
I series

Лицева і зворотна сторона „срібняків“ — I емісія
Face and back view of silver coin — I series

усіх наших князів домонгольської доби, до 1240 року, які карбували власні монети. Самозрозуміло, що це мало теж вплив на вивчення княжих гербів.

Сто вісімдесят років історики, археологи, нумізмати, сфрагісти, геральдики, палестрафи та інші дослідники різних народів дискутували, а то й спорили про те, коли, де і хто з руських князів карбував власні монети.

Кінець-кінцем, тепер знаємо без сумнівів, що золоті й срібні монети княжої Русі-України домонгольської доби карбували: Володимир Великий в Києві, Ярослав Мудрий у Великій Новгороді, Святослав Окаянний (1015—1019) теж у Києві і Олег-Михайло Святославич (?—1077) в Тмутарокані.

Коли йдеться про монети Володимира Великого, якими ми тут зацікавлені, то ще двадцять років тому деякі нумізмати обставали думку, що не він карбував монети з написом „Володимир“ але кн. Володимир Мономах (1113—1125) і, очевидно, тризуб на них був не Володимира Великого, але Володимира Мономаха.

Аналіза зображень і написів-легенд на Володимирових монетах устійнилася, що він карбував п'ять емісій монет: одну золотих і чотири срібних, які в нумізматиці, для розрізнення, означають римськими цифрами I, II, III, IV. Треба додати, що „Володимирське золото“ — золоті монети є першими нашими монетами й єдиними золотими монетами в історії України.

Золоті монети, „золото“, Володимир Великий карбував після хрищення Русі-України в роках між 988 і 1000. В тому часі карбував теж першу емісію (I) срібних монет, а другу (II), третю (III) і четверту (IV) в роках між 1000 і 1015.

Не будемо зупинятися над подібним списком цих монет, хоч як воно цікаве, лише згадаємо ті деталі, які нам потрібні до питання „Володимирового тризуба“.

Золоті й срібні монети першої (I) емісії на лицевому боці-аверсі мають зображення князя в царських регаліях, а на висоті його лівого рамени є рисунок його герба-тризуба. Берегом монети йде староукраїнський напис-легенда „Володимир — а це його золото (срібло)“, тобто „Володимир — а це його золота (срібна) монета“ або „Володимир на столі — а це його золото (срібло)“, тобто „Володимир на княжому престолі а це його золота (срібна) монета“.

На звороті-реверсі цих монет є допоясане зображення Христа-Вседержителя, який правою рукою благословить, а лівою підтримує євангелію. Довкола кружка монет є легенда „Ісус Христос“ або тільки ініціали „ІС-ХС“.

На срібних монетах другої (II), третьої (III) і четвертої (IV) емісій на лицевім боці є зображення князя в царських регаліях, який сидить на престолі, але без тризуба. Довкола є неначе недокінчений напис-легенда „Володимир на столі...“

Зате на звороті маємо рисунок імпозантого, на всю площу кружка монети, „Володимирового тризуба“, який на монетах усіх трьох

емісій різняться тільки в деталях. Тризуб на срібних монетах другої (II) і четвертої (IV) емісій став зразком для виготовлення державного герба України — тризуба. Краєм монет є напис, друга частина легенди, якої початок маємо на лицевім боці“ . . . а це його срібло“.**

Усі дослідники наших княжих монет однозгідно стверджують, що вони відзначаються особливою декларативністю, якої не можна зустрінути на жодних тогочасних монетах інших країн. Вона проявляється в тому, що: а) і в усіх монетах Володимира Великого (Святополка Окаянного) князь є зображений в царських-імператорських регаліях а то: в царській коронівці, з царським скипетром в правій руці, в багатім царським одязі й сидить на оздобленім „столі“ — престолі: б) на кожній монеті Володимира Великого (Ярослава Мудрого й Святополка Окаянного) є родовий знак-герб князя „Володимирів тризуб“ (Ярославів тризуб, Святополків двозуб з хрестом на правому геральдичному „зубі“); в) особливо вимовні написи-легенди, писані не по-грецьки (за винятком монет Ярослава Мудрого) чи по-латинськи, як це бачимо на тогочасних монетах сусідніх країн-держав, але в староукраїнській державній чи офіційній мові. Напис „Володимир (Святополк) на княжому престолі — а це його золота (срібна) монета“, це, на думку дослідників, урочисте проголошення, що ось тут на княжому престолі сидить князь Володимир (Святополк), а це його золота (срібні) монети!

Недаром ця декларативність під-

** Подібні зображення і легенди, з малими змінами, маємо на монетах Ярослава Мудрого й Святополка Окаянного.

Лицева і зворотна сторона Володимирських срібних монет „срібняків“, II емісія
Face and back view of silver coin — II series

Лицева і зворотна сторона Володимирових „срібняків“, III емісія
Face and back view of silver coin — III series

казує вченим, що наші княжі монети були карбовані радше з політичних мотивів. Тут не йшлося так про практичне використання їх для торговельного обороту, як про прославлення князя та зазначення перед тодішнім політичним світом, особливо перед візантійськими імператорами, постанови на Сході Європи нової могутньої християнської держави — Руси. Очевидно, що це декларативність у релігійній мірі підкреслював княжий знак — герб на монетах „Володимирів тризуб“.

Не абиякі труднощі мають геральдики та інші вчені з питання походження і значення „Володимирового тризуба“. У висліді їх дослідів постало около три десятки теорій-здогадів, з яких жодна ще себе не виправдала й тому ми й далі не знаємо, коли, де і як постав тризуб і яка була його первісна символіка. В науці гавить постала поговорка, що скільки дослідників тризуба, стільки гіпотез про його походження.

Але дослідники цим зовсім не бентежаться, бо з власного досвіду знають, що вивчення старих родових знаків-герхів, особливо тих з тисячорічною історією і традиціями, це не така проста справа. Нераз довго треба ждати, поки досвідчене око вченого проб'ється крізь імлу сторіч і винесе на світло денне заховані тайни.

Ми не будемо зупинятися над

теоріями про походження тризуба, бо це справа геральдики. Тут тільки згадаємо, що тризуб виводили від трисвічника (трикірій) — символу св. Трійці, від зіставлення грецьких літер „альфа“ і „омега“ — символу Христа, від голуба — символу св. Духа, від імператорської коровги, від вершка скипетра — символу влади, від сокола, від лицарського шолома і т. п. Цікаво, що в найновішій літературі не згадується про теорію Посейдонського тризуба, яка вже віджила, а у нас чомусь має глибоке коріння.

Реасумуючи сказане, можемо ствердити, що державний герб України тризуб походить від рюриковичівського родового знаку кн. Володимира Великого, від „Володимирівського тризуба“, який є зображений на найдостовірніших „державних документах“, і на княжих монетах, точніше на „Володимировім сріблі“ другої (II) і четвертої (IV) емісії.

Здається, що не могло бути кращого вибору герба відродженої Руси-України в модерній формі Української Народньої Республіки, як герб кн. Володимира Великого, що за його князювання Русь osiąгнула найвищий вершок своєї слави й могутності. Тому „Володимирів тризуб“ символічно пов'язує наше давнє славне минуле із сучасним.

Лицева і зворотна сторона Володимирових „срібняків“, IV емісія
Face and back view of silver coin — IV series

Наша обкладинка

„Гудульські колядники“ на нашій обкладинці — це керамічні скульптури мисткині Слави Геруляк, які можна було оглядати на міжнародньому фестивалі „Різдво кругом світу“. Підготував фестиваль Осередок Світової Торгівлі (Ворлд Трейд Сентер) у Нью Йорку в часі від 11 грудня 1973 до 1 січня 1974. Цього року відбувся він в одному з мхмаросягів, що двома вежами височіють на „долині міста“ та мають перевищити Емпайр Стейт Білдинг. 18 народів мало можливість представити свої різдвяні звичаї та традиції — починаючи від фінських дітей, що рисунками показали, як святкують у них Різдво, аж до японців, які представили новорічні декорації з квітів і лампівнів.

Ініціатором і організатором української виставки був 64 Відділ США, якому допомгла дуже містоголова Голубної Управы Леся Різник. Культосвітня референтка Гол. Управи Люба Волинець підготувала текст із поясненнями наших звичаїв, який видруковано в кількартковій брошурці й який був доступний усім відвідувачам. Скульптури виконала, як сказано, Слава Геруляк. Розміщено їх на білому „сніжному“ тлі серед зелених смerek.

Під час виставки відбулася також програма. Виступала танцювальна група СУМА з Йонкерсу під управою Володимира Уздейчука та дует бандуристок Віри й Оленки Шумилович. Мистецьку програму підготувала та зорганізувала Калина Чічка-Андрієнко.

Треба сказати, що не було відвідувача, який не задержався б біля виставки. Падали раз-у-раз оклики як тих, що захоплювалися мистецьким виконанням, так і тих, які зацікавилися змістом виставки, аж до радісних окликів дітей. Була ще одна нагода сказати, що ми „не москалі“. Можливість включитися у фестиваль постала неждано і треба було багато зусиль, старань, праці та й коштів, щоб її використати. Вдалося це завдяки добрій волі членок Відділу і видатній допомочі містоголови США Л. Різник. Дижури під час виставки повнили членки США і старші пластунки з гуртка „Спартанки“.

При зміні адреси не забудьте подати код Вашої околиці (zip-код). Це конечно для висилки журналу.

Був грудень 1944 р. Я жила тоді у Відні. Не маючи постійної праці я заходила часто до Українського Центрального Комітету і а Гіцінгу та помагала там у бюровій роботі у Відділі Молоді, що його очолював пок. проф. Северин Левицький.

Одного дня, коли я зайшла туди, професор сказав мені, що хотів би зі мною поговорити, але зараз же оглянувшись по кімнаті, додав: „Не тут“. Ми домовились, що зустрінемося у невеликій кавярні біля парку.

У призначений день і час я зайшла туди. Замовивши каву, ми почали з професором розмову про політичні події останніх днів та про щораз трудніше життя у Відні.

Несподівано професор запитав мене, чи не хотіла б я кудись поїхати. Звичайно, подорожувати я завжди любила, але в цій стадії війни подорож була ані приємна, ані безпечна. І не чекаючи відповіді, він заявив мені:

— Треба ксгось вислати зі святочними різдвяними дарунками на летунські бази коло Мюнхену, де летунську допоміжну службу повнять наші юнаки. (Частинно забирали їх німці насильно, частинно голосились в часі масового нашого виїзду з України). — Ви знаєте німецьку мову і вірю, що це виконаєте.

— Мюнхен!!! Я піднесла здивовані очі на мого сусіда.

— Так. Мюнхен! Ніхто туди не хоче їхати. Я вже не з одним говорив, а мені кажуть, що Мюнхен щодня американці бомблять, і за жадну ціну не поїдуть. А наші діти там мусять жити, і їх ніхто не питає, чи вони бояться бомб чи ні. Життя тепер ставить нам проблеми, і ми їх мусимо розв'язувати, згідні всім з українською рачією чи ні. Ви — пластунка і я сподіюсь від вас більше зрозуміння для тієї справи. А втім ви... самітня.

Мій погляд вибіг через вікно генаж у парк. Сонце гралось у ньому золотими іскрами по деревах, відбивалось діамантами по снігу. Було гарно. Я була молода і мені

так само хотілось жити як і тим, що від Мюнхену відмовлялись.

Мовчазно минали хвилини...

Професор нервово вистукував пальцями по столі. Я чула, що його зір проґизує мене. Минали секунди чи мінути. Моє життя стало мені перед очима, особливо останній період, коли я майже чудом уникнула смерти на Словаччині.

А що, як Боже Провидіння визначило мені ще щось сповнити!

— Я поїду!!!

— Но, то тепер я буду з вами інакше гаврвити — усмішка пробігла по обличчі професора. Він нахилився ближче до мене і говорив майже шепотом:

— Окрім пакунків ви маєте виконати ще одне завдання. Німеччина валиться. Ми маємо певні відомості, що південно-західня Баварія буде в засягу американських впливів, і коли більшовики ввійдуть на територію Німеччини, ми мусимо нашу молодь спрямувати туди, де будуть більші шанси на її фізичне збереження. Писати про те не можемо, і тому ми з дарунками висилаємо таких людей, які не нашим хлопцям перекажуть. Я вам дам кілька прізвищ і з ними хлопцями ви можете відтверто говорити. Прізвища мусите запам'ятати.

Він витягнув мапу Мюнхену, де червоними точками були зазначені німецькі летунські бази, на яких працювали наші хлопці. Було їх мабуть 5. Він не вірив, що мені вдасться дістатися на всі бази, але коли б мені пощастило зустрінутися з нашими хлопцями на двох найбільших базах у Мюнхені, то і це було б великим успіхом.

Дня 3 січня 1945 р. вранці я зголосилася до Українського Центрального Комітету, одержала документи і гроші на дорогу. Пакунки вже були готові. Склались вони з калачика, кексів, цукерків і української книжки. Їх заладовано на вантажне авто і ми відвезли їх на станцію Вестбангоф та надали. Того самого дня ввечері, попрощавшись зі сестрою і свояками, я виїхала до Мюнхену експре-

сом Відень-Франкфурт. Перед від'їздом професор повідомив мене, що зі мною поїде ще проф. Т., бо може йому вдасться дістатися ще на дві дальші бази.

Поїзд був досить переповнений і очевидно неосвітлений. Мені прийшлося стояти на коридорі. Коло півночі кондукторка, переглядаючи квитки, закликала пасажирів мінятися сидячими місцями. Незадовго після цього якась молода жієка приступила до мене і запропонувала мені місце в переділї. З якою насолодою я втішалась сидженням у м'якому фотелї після чотирьох годин стояння. Рівномірне коливання поїзду заколисувало мене до сну...

Збудив мене крик „Ауф“.¹

Хтось зловив мене за руку і зірвав з місця. В цій хвилині вагоном стрясло, він сп'явся вгору, клуєки полетіли на голову, панїка і крик. Хтось засвітив кишенькову лямпу і ми побачили закривавлене обличчя тієї жінки, що зробила мені місце. Ми кинулись їй на рятунок. Вона до дверей розтяла собі ціле чоло, рана виявилась легка, ми зробили, з чого мали перев'язку і жінка заспокоїлась. Хтось вискочив через вікно довідатись, що сталося. Це два поїзди зударились і кілька задніх вагонів було розбитих.

Над ранком ми рушили в дальшу дорогу. Сонце вставало весело й ясно. На небі ні хмаринки.

— Знаменитий день для летунських нальотів... — завважив якийсь старшина в моєму переділї.

Десь коло 10-ої години ранку я завважила на залізничних стаєціях вивішені жовто-синї смугастї прапорці. Мені пояснювали, що це ознака летунської тривоги. Я сиділа при вікні. Мій зір часто блукав по небі, але воно не було тривожливе. Десь коло полудня я раптом спостерегла на снігу геначе тїнь велетенського птаха, який швидко наближався до нас. У цій хвилині хтось крикнув: „Нїдер!“² ми кинулись на землю, а крізь вікна по-

¹ Вставати

² Лягай!

спалились стріли, якісь вибухи поблизу і поїзд станув. Рознеслись крики і плачі. Щойно тепер долетів до моїх вух шум моторів. Крізь вибиті вікна повіяло холодом. За кілька хвилин усе втихло і ми піднесли із землі. Якийсь старший пан поклав мені руку на плече:

— Ви сьогодні птах щастя (Глік фогель)! Псгляньте на своє сидження...

Я обернулась. Воно було раз коло разу прошите кулями, звисали клапті волосіння і пошматованого матеріалу. Нам дано наказ вийти з поїзду і перейти до поблизького лісу, бо тривоги ще не відкликано. Ми скоро і дуже вправно зрobili це, хоч я западалась у сніг повище пояса. Незадовго тривоги відкликано, ми вернулись до поїзду і довідались, що було 6 убитих і понад 20 поранених. Із Рзенгайму доставлено іншу машину і ми рушили в дальшу дорогу. Ввечорі доїхали до Мюнхену.

Сходячи в Мюнхені я зустріла проф. Т., про якого згадував проф. Левицький, і ми вирішили зараз же зголоситися в Команді Повітряних Сил. Дижурний офіцер уже був повідомлений про наш приїзд. Віднісся до нас досить добре, зараз же зв'язався телефонічно з названими мною базами, але тільки дві

з них дали згоду допустити нас туди, база Грінвальд і база Реєм.

Нас завели до офіцерського казина на вечерю і примістили на ніч таки в бюрах, де постійно були уставлені полеві ліжка на випадок, коли службовці не могли б з огляду на бомбардування дістатися додому. Нас запевнили, що мають добре бомбосхвище.

Ніч пройшла спокійно.

Другого дня вранці була летунська тривога, але вона не тривала довго і ми вибрались із проф. Т. на летовище в Грінвальді, одержавши з команди потрібні папери й інструкції.

Прийняли нас там холодно. Дижурний підстаршина заявив, що на летовище нас допустити не можуть, але викличуть хлопців до канцелярії. Я подала йому кілька прізвищ, він досить довго телефонував, а ми чекали.

За якої півгодини прийшло кілька хлопців, але ніодин із тих, з яким я хотіла говорити. Хлопці зрobili на мене прикре враження. Були вимізеровані, сумні і, я сказала б, боязкі. Я випитувала їх про умовини життя. Поглянули по собі і гесміло сказали:

— Якби більше харчів... — А дальше: — І холодно в бараках.

— А як ваша праця?

Відповідали нерадо.

— Кспаємо рсви, всзимо амуніцію і дуже мерзнемо...

Розмова відбувалась у присутності дижурного, який не звертав на нас уваги, але це все ж таки нас бентежило. Розмова тривала не більше, ніж півгодини, я побажала хлопцям скорої зустрічі з батьками. Один із юнаків поклав руку на груди, похилив голову й тяжко зітхнув:

— Але ж ми нічого не знаємо про наших батьків, чи не міг би Комітет відшукати їх?

Я позаписувала деякі адреси батьків і обіцяла передати в Комітеті. Рівнож у присутності хлопців я передала дижурному посвідку про пакунки, які після залізничної катастрофи в Лінцу залишились там, але не були пошкоджені і дирекція обіцяла їх доставити на місця.

По дорозі до Мюнхену проф. Т. заявив мені, що вертається до Відня, бо він хоче бути з родиною на свята.

Вернувшись до Оберкомандо я довідалась, що летунська база в Реєм приймає мене на другий день, а на ніч примістили мене в жіночому таборі допоміжної військової служби, який містився в напівзбомбленому будинку Максиміліанеум.

(Закінчення буде)

СТАРИННІ КОЛЯДКИ І ШЕДРІВКИ

(Добірка з книги „Українська Усна Словесність“, Філарет Колесса, Львів, 1938)

„КОЗА“ — Різдвяна сцена

Го-го-го, коза, го-го сіра, го-го білая!
Ой, розходися, розвеселися,
По сьому дому, по веселому!
Де коза ходить — там жито родить,
Де не буває — там вилягає.
Де коза ногою — там жито копою,
Де коза рогом — там жито стогом.
А в Михайлівці всі хлопці стрільці:
Встрелили козу в правее ушко,
В правее ушко, в саме сердечко.
Пуць! Коза впала, нежива стала.
А міхоноша бере дудочку,
Надима козі тай у жилочку.
Надулась жила — коза ожила;
Тай пішла коза та стрибаючи, та гасаючи,
Своїх діточок та шукаючи.

Звягель.

К. Квітка, Нар. мелод., 1917, 56, ч. 49

Різдвяна коза з Лемківщини

(Закінчення)

А ось перед нею Париж. Місто із 24 театрами, вибагливою публікою. А співати має із співаком Решке в опері, яку парижани недолюблюють — „Логенгрін“. На виступ відгукнулося десятки газет, що писали про незрівняне мистецтво, і атхненну гру, навіть про чудову французьку вимову, так що довелося виступ повторити кілька разів.

„Рев'ю д'Арт Драматік“ (15 серпня 1902) писав:

„Як правдивий творчий талант, вона живе життям героїнь, яких від-

А „Іль Маттіно“ пише, між іншим:

„Більше ніж співачка — це митець. Після кількох сцен зразу помічається її незвичайний талант і витончена, натхнена інтелігентність, керована живою мистецькою пристрасстю. Дуже рідко навіть у великих співаків можна знайти гармонійне поєднання такого мистецького смаку, такого зрізсваженого природного і хвилюючого драматизму. Вміє усій своїй ролі надати стрункості, як це вдається зробити лише артистові, обдарованому найкращими якостями, глибокою інтуїцією“.

Від ліва стоять: Соломія Крушельницька, Джіованні Пуччіні; сидять: жінка Дж. Пуччіні, чоловік Соломії Чессаріні

ображає. Незрівняна, обдарована величезним голосом із могутнім звуком — то ніжним, то трагічним — п. Крушельницька є, безперечно, одною з найбільших артисток сучасної доби“.

Після Парижу, місто, що його важко здобути — Неаполь. Її попереджують, що там найміцніші „ломали голови“. Там половина публіки знає всі опери напам'ять. На те Соломія відтворює, що відвага грає велику роллю в її житті. А в січні 1903 р. читаємо в газетах після вистави „Аїди“:

„Артистка ніжна, багата почуттям і досвідом, Нехтуючи академічними прийомами, вона вносить на сцену рідкісний добрий смак у розкритті характерів“.

Критика підкреслює новаторський підхід Крушельницької до виконання ролі „Аїди“. Вона відкинула стереотипний, театральніс-традиційний спосіб трактування цього образу і дала глибоко реалістичний тип дочки ефіопського царя.

На 1904 р. припадає загальнознана історія опери „Мадам Батерфляй“ Пуччіні, яка поставлена в Мілані в „Ла Скала“ була „лохова, а живцю першого вечора, коли появилася на сцені“. Ця вістка дійшла до Крушельницької, яка знала і твори Пуччіні і його самого. Переглянувши ноти і лібретто, запропонувала, щоб дозволив їй заграти Чіо-чіо-сан. Запевняє йо-

го, що „ніжний метелик буде жити“.

Пуччіні, за її порадою, зробив деякі зміни. „Ла Скала“ не хотіла ризикувати, а в Бретії погодилися поставити „Мадам Батерфляй“. Вистава пройшла з величезним успіхом. Вдячність свою висловив Пуччіні в автографі: „Найбільший і найчарівніший Чіо-чіо-сан“.

Великим поклонником Крушельницької був диригент Тосканіні. Її запропонував у театрі „Ла Скала“, щоб їй віддали роллю Сальсьме в опері Шпранса тієї назви. Вона так цювала там танок „семи засяєн“ власного укладу, який критика оцінила так:

„Завдяки її талантові, перзертсія Сальме була закрита, начебто заслонена тюлем, зм'яшувало це жорстокість, не зменшуючи драматичної напруги“.

Після вистави опери Каталані „Льорелай“ в Туріно, де вона могла виступити тільки раз, бо мала інші зобов'язання, Тосканіні пи-сад:

„Мушу сказати Вам, дорога пані Соломіє, що настрої очарування, який Ви створили, зник і я надаремно стараюся віднайти його знову“.

Тосканіні заангажував її на сезон до Буенос-Айресу, де вона стала улюбленицею на довгі роки. Особливий успіх мала вона в ролі Брунільди в опері „Валькірії“ Вагнера. Поверталась вона до Буенос-Айресу не раз упродовж наступних років і опісля у 1913 р.

У 1913 році Крушельницька вийшла заміж за адвоката який був опісля мейором міста Віяреджіо — Чессаріні — і там поселилася. Вона переклучилася з оперової зали на концертну. Остання опера, в якій виступила, це була „Федра“ Ільдебранда Піцетті.

Свої концертні виступи попередила студіями, що, як каже Едуардо Арносі, повинно стати прикладом для інших. Виконує пісні Скарлетті, Шумана, Брамса, Форе, Дебюссі, Равеля ДеФалі з не меншим успіхом, як досі опери. В половині 20-их рр. відбуває турне по Європі й Америці. У Нью Йорку була у 1928 р., потім у Дітроїті, Чикаго, Філадельфії, Пітсбургу,

Чіо-Чіо-Сан у виконанні Соломії Крушельницької.

Клівленді. Виступала тоді теж і у Львові, куди зрештою часто приїжджала вже попередніми роками. Де б не була, закінчувала свої концерти українськими піснями.

„У кожному її слові й русі відчувалася глибока внутрішня гармонія. Але коли сідала за фортепіано й починала співати під власний акомпаньємент, то здавалося, що з неї спадала маска. Вона вся спалахувала, робилася якоюсь незвичайною — живою музикою. Особливо запам'яталися напружений погляд і уста, що нагадували трохі Дузе. Обличчя її було схвилюване й чисте. Здавалося, що вона поринає в море звуків і впливає звідти, вся просякнута музикою. Таке враження в мене було особливо сильне тоді, коли вона співала українські пісні...“

Так пише у своєму спогаді відома італійська поетеса Сібілла Алерамо.

У 1929 р. Соломія Крушельницька дала свій прощальний концерт у Римі і відтоді постійно жила у своїй віллі у Віареджіо, співаючи уже тільки дома, для гостей.

У 1939 р. приїжджає до Львова. Тут застає її війна і вже не довелося їй вернутися до Італії. Від 1944 стає професором Львівської державної консерваторії, віддаючи свої знання молодим співакам.

Композитор Кос Анагольський у своєму спогаді розказує, як нит-

ка життя Соломії Крушельницької часто впліталася в його життя, а вкінці як співачка просила його гармонізувати дві пісні, які запам'яталися їй ще з молодости. „З щирим захваленням виконав я це почесне замовлення. Але в день концерту я навмисне запізнився. Мене чомусь стогнув смуток від думки, що початок мого композиторського шляху збігається з кінцем творчого шляху великої співачки“.

Свій останній концерт дала Соломія Крушельницька у 40-их роках.

„На сцену вийшла, — розказує одна з присутніх, — біла, як голубка, у ясніх сукні, проста і велична Соломія Крушельницька, незрівнянна колись партнерка Баттістіні й Мишути, Карузо, Дідурі й Тітто Руффо“.

Усього 18 років молодости прожила вона в подільському селі. Над ними наложили свою печать роки в широкому світі. Здавалось би, що ті перші роки потонуть безслідно не тільки під тягарем, але й у блиску і під вагою тих дальших. Але ні, доля привела її на рідну землю і тут у своєму „лебединому співі“ проспівала свою життєву любов у привіт і на прощання словами старинної пісні:

„Родимий краю, село любиме,
Вас я вітаю, місця любими“.

Коло життя замкнулося.

ДЕСЯТЬ ЛІТ ОДНІЄІ АКЦІЇ

Десять літ тому звернулося до нас Українське Науково-Освітнє Товариство в Бельгії з проханням допомоги. Їх мережа шкіл українознавства потребувала фондів, а невелике наше поселення в Бельгії не могло її зібрати. Наша Комісія „Мати й Дитина“ при Централі саме тоді закінчила акцію допомоги навчальним станицям у Німеччині.

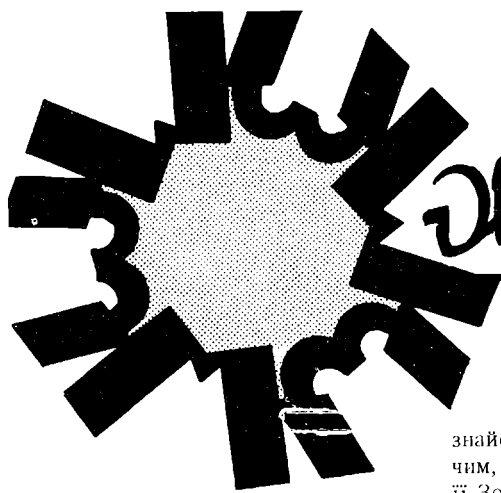
І так, у 1963 р. зголосилось спочатку п'ять Відділів США, що вплачували 10 дол. місячно на ту ціль. Потім один із Відділів відмовився і довгі роки 4 Відділи складали цю лепту на школи в Бельгії. Це були — 22 Відділ у Шикаго, 33 Відділ у Клівленді, 63 Відділ у Дітройті та 64 Відділ у Нью Йорку. Щороку УНОТ складав свій звіт із проведеного навчання. Підтримка США була поважною підтримкою їх бюджету, а видання свого українсько-французького підручника для навчання вони у великій мірі завдячували нашій допомогів акції.

Ось звіт про роботу за шк. рік 1972-73, що наспіло восени 1973 р. П'ять шкіл українознавства охоплювало в середньому біля 90 дітей. Видатки за цей шкільний рік виносять 27,360 бельг. франків, себто 780 дол. Пропорційно до числа дітей, то видатки досить високі, а це тому, що діти живуть розкинено й їм треба допомагати в коштах доїзду. Друга причина та, що УНОТ допомагає підручниками українській дітворі у Франції і завдяки йому 150 дітей може там учитися української мови й письма.

Щороку УНОТ влаштовує вчительську конференцію. Цього року вона відбулася 1 липня 1973 у Звартбергу. Пі-і Рома Гайда, члена США з Дітройту, виголосила доповідь на тему „Чому я гордий з українського походження“ і влаштувала виставку виробів народнього мистецтва. Також із закінченням шк. року відбуваються прогулянки. Наприклад, школа в Шарлруа (25 учнів) улаштувала прогулянку до Бокрейк.

У 10-ліття нашої акції УНОТ вислав Гол. Управі США свою подяку. Щоб запізнати краще дітей із нашою народньою культурою ми переслали УНОТ-ові прозірки писанок, зладжені на підставі київського альбому. Це є писанки з різних частин України. Оцим доповнили ми пожертви 4-ох наших Відділів, що дають фінансову підставу школам українознавства в Бельгії.

л. б.

КАЛЕЙДОСКОП

Життя

Опрацювала Світлана Луцька

УКРАЇНА

● Київське видавництво „Мистецтво“ випустило до 100-річчя з дня народження С Крушельницької листівку з портретом ювілянтки, а найближчим часом завершить роботу над фотоальбомом „Соломія Крушельницька у фотографіях“, де будуть включені знімки співачки в житті і в численних ролях, фотокопії її портретів пензля українських, польських, французьких та італійських художників, скульптури, афіші, документи тощо. Видавництво „Музична Україна“ готує до видання велику книжку „Соломія Крушельницька“, до якої ввійдуть спогади рідних, сучасників, а також її листування, матеріали й документи.

● У видавництві „Мистецтво“ вийшов альбом „Софія Караффа-Корбут“, в якому зроблено спробу представити творчість однієї з найвидатніших українських художниць. С. Караффа-Корбут — відомий ілюстратор творів Т. Шевченка, І. Франка й Лесі Українки. Її творчість міцно пов'язана з традиціями львівської школи графіки. Характерне для неї гостре відчуття матеріалу, схильність до монументальної форми, декоративність. Передмову до альбому написав В. Павлов.

● Між прізвищами усунутих у травні 1973 р. з Львівського Державного Університету зустрічаємо таких жінок:

Ірина Гузар, нар. 1905 р., доктор філологічних наук, доцент, авторка шкільних підручників німецької мови й викладач граматики тієї ж мови у Львівському Університеті з 1940 р.

Любомира Попадюк, викладач німецької мови, звільнена під претекстом

знайомства із засудженими М. Осадчим, В. Чорноволом та іншими. Син її Зорян був арештований у 1972 р.

Галина Ластовецька, нар. 1923 р., кандидат філологічних наук, викладач польської мови при кафедрі слов'янської філології з 1954 р., авторка багатьох праць, у тому числі також з історії чеської мови.

У Львівському Університеті арештовано й опісля виключено 11 студентів, у тому числі двоє студенток: Галину Яремич та Валю Корнійчук. Вони були обвинувачені в поширюванні листівок з протестом проти заборони святкування Шевченківських роковин та самвидавного журналу „Поступ“.

● У жовтневому числі 1973 р. українського науково-популярного журналу „Наука і суспільство“ (Київ) появилася стаття Світлани Янко п. н. „Оживлені фрески“. Авторка розповідає про відкриття в церкві Спаса на Берестові, в Києві, старинних фресок із 12-го століття. У цій найдавнішій церкві в Києві, під стінним розписом 17-го століття відкрили незвичайно цікаву фреску, яка зображує релігійну тему „Чудесний улов риби“. В центрі картини — озеро, човен із чотирьма рибалками, які витягають сіть. На передньому пляні — апостол Петро пливе до берега. Фреска розмальована мінеральними фарбами і тому добре збереглася.

ЗСА

● Державна Рада Польської Народної Республіки призначила Гелені Г. Панталеоні, американській громадянці польського походження, Офіцерський хрест ордену Відродження Польщі, який вручив їй голова делегації Польщі на 28ій сесії Генеральної асамблеї Об'єднаних Націй, С. Трєпчинський.

Від 1946 р. Гелена Панталеоні активно працює в UNICEF.* Вона поробила всі заходи, щоб Польща користалася з фондів цієї організації, а в перші роки після другої світової війни постаралася про допомогу від UNICEF для польських дітей. На пропозицію польських дітей, у цьому році Г. Панталеоні признано Орден усміху. Вона є першою громадянкою ЗСА, якій признано цей єдиний у світі орден.

Слід відмітити, що від 1953 р. Гелена Панталеоні є головою Комітету ЗСА для UNICEF.

КАНАДА

● У Монреалі в дні 24 жовтня до 10 листопада 1973 р. в галерії „1640“ відбулася п'ята індивідуальна виставка мисткині Люби Генуш. На виставці були показані 19 великих шовкодруків і 5 металічних рельєфів великого і середнього формату. Виставка Л. Генуш дістала дуже прихильну оцінку мистецького критика Террі Кіркмена („Стар“, 3 лист.). Чотири твори Люби Генуш закупив монреальський міський музей мистецтва.

БРАЗИЛІЯ

● Дня 12 квітня 1973 р. бразилійський журнал „О Глобо“ в Ріо де Жанейро обрав почесною громадянкою цього міста, **Віру Селянську-Вовк** за великий і вартісний вклад у бразилійську літературу. Віра Селянська-Вовк, відома українська письменниця, своїми перекладами українських письменників на португальську мову значно причинилася до популяризації української літератури на бразилійському терені.

* United Nations International Cultural and Educational Fund — Міжнародний фонд Об'єднаних Націй для справ культури й освіти.

Для нашого журналу

Продовжуємо наше звітлення про тих дбайливих пресових референток і прихильниць нашого журналу, що приєднали нам передплатниць. Ми їм щиро вдячні за ту відданість!

Згідно з давньою нашою постановою кожна читачка, що приєднає 5 передплатниць в одному році, дістане примірник „Дух полум'я“ Лесі Українки або одну дарову передплату. З радістю повідомляємо, що п-і С. Ляндвїйт із Сомервілу osiąгнула таку нагороду. Прохаємо її подати нам, в якій формі бажала б її отримати.

Приєднали нам нових передплатниць:

С. Ляндвїйт, Сомервіл (92 Відд.)	7	Анна Опарик, Озон Парк (35 В.)	1
У. Любовец, Нью Йорк (64 В.)	1	Ірина Рабій, Ютіка (57 В.)	2
М. Матвійків, Вілмінгтон (54 В.)	1	Мирслага Савчак, Асторія (82 В.)	1
Люба Мекій, Вотервлїт (89 В.)	1	Люба Шеремета, Шикаго (22 В.)	1
Євфрозина Мартинєць, Ірвінгтон (28 Відд.)	1	О. Шкляр, Нью Джерзі	1
І. Майстрєнко, Стейтен Айл. (105)	1	Софія Темницька, Ньюарк (86 В.)	1
О. Назарук, Ірвінгтон (28 В.)	1	Олена Турула, Шикаго (74 В.)	4
Анна Натина, Рїчмонд	1	Іванна Бовк, Кл'вленд (33 В.)	1
		М. Зазуляк, Форт Вейн (6 В.)	1

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

МАЙСТЕР ЛЯЛЬОК

Чи хтось подумав би, що виставки з нагоди з'їздів чи конвенцій можуть бути поштовхом для діяльності одиниць? Так воно вийшло в цьому випадку. Під час XV. Конвенції США в Шикаго 84 Відділ виставив ляльки в різних народніх строях. Це й стало

лялька. Це є може найтрудніший до відтворення стрій і коли — на думку приятелів — їй удався, то це заохотило її до дальшого. Пані Марія почала студіювати відповідну літературу, збирати образки й світлини. А потім пустилася в розшуки за відповід-

інспірацією для людини, що змалку цікавилась народнім убранням. І вона стала експериментувати.

Цією людиною є Марія Гриневич із Шикаго. Життя її зложилось так, що вона багато перебуває вдома. Три сини, що їх виховала, вже пішли з хати, чоловік має велике зрозуміння для її мистецьких зацікавлень. Першою її спробою була гуцульська

ним матеріалом. Це вимагало також безкінечних ходів і шукань. Але скільки це давало радості, коли вдалося знайти відповідний відтінок чи клейнод!

На міжнародній виставці в Шикаго вона могла виставити 24 ляльки, а вже на виставці в Мілвокі 36. Під час святкувань 50-ліття УВУ в Укр. Музею в Шикаго було вже 50 ляльок. У

ФУНДАЦІЯ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА
КОВАЛЕВИХ

при Союзі Українок Америки

повідомляє, що реченець

ТРЕТЬОГО ІСТОРИЧНО-ЛІТЕРА-
ТУРНОГО КОНКУРСУ

ка історичне оповідання

пересунено на 30 червня 1974 р.

Оповідання з будь-якого відтинку нашої історії слід надсилати в трьох примірниках на адресу США.

Жюрі в складі: Іван Коровицький, Дмитро Лезчук і д-р Наталія Пазунок приділить дві нагороди в сумі 250 і 150 дол.

З листів до Редакції

ДАВАЙМО ТЕПЛОЮ РУКОЮ

Моя передплата на „Н. Ж.“ вигасає з початком нового року. І тому спішу з відновленням на чергові три роки. Господь відає, чи я дочекаю того часу, але хтось із моїх напевне діжде й читатиме. Решту, себто 4 долари, складаю на пресфонд.

Відносно завіщання вважаю, що добре є людям пригадати про смерть, бо літа минають, а ми в щоденній метушні частенько забуваємо про ту потребу. Даваймо на добрі цілі теплою рукою і в повній свідомості, бо як відложимо на пізніше, то таке може статись під кінець, що не зможемо ні висловити свого бажання, ні рукою написати. І що з того, що в банку на нашому конті будуть гроші, коли не зможемо ними розпоряджатись.
Анна Макух, Бофало

1972 р. 22 Відділ США влаштував у домівці виставку, що показала 90 ляльок. Вони були поділені на 8 регіональних груп із спеціальними притаманностями кожної з них.

Тепер пані Марія студіює і відтворює весільні стрій. У них найбільше значення мають вінки і над ними працює вона дбайливо. Це вимагає великої уваги й винахідливості, бо як відтворити колоски чи металеві прикраси малого розміру? До тепер відтворено сім зразків весільного дівочого вбрання, а між ними — з-над Дністра, з Буковини, з Гуцульщини, з Волині.

Бажанням пані Марії — є доповнити свою збірку до 170 і видати це альбомом. Щастя Боже! Л.

Листування Редакції

З огляду на більшу кількість листів, які тепер надходять до Редакції, мусимо їх скорочувати, або містити виймки з листів, особливо в тих випадках, коли їх зміст повторяється у кількох листах. Ще раз пригадуємо, що критика не може бути образлива і тому нечемних окреслень не містимо.

Дякуємо за листи й відгуки, бо це свідчить про зацікавлення й увагу.

Про „модерне“ мистецтво, вісті з життя Централі, конкурси і ведмеда

Подаємо в скорсченні зміст двох листів п-і Стефанії Левченко з Денверу:

В листі з 4 вересня 1973 п-і Стефанія в дуже гострих словах із різними епітетами вяснює своє відношення до сучасного мистецтва, про яке говорить, як про „модерне“ (із знаками наведення). Лист обговорює поміщені на обкладинці і в числі за червень твори Аки Перейми.

На закінчення листа п-і Стефанія пише: „Дивно в нас чомусь діється, талановитих людей не добачують, а речі, які уходять за „мистецтво“, друкують чи роблять відбитки в журналах“.

Деякі листи інших наших читачок про ці самі речі говорять навпаки із признанням та зацікавленням і тим самим дають відповідь на критику, а то й обурення п-і Стефанії Левченко. (Гляди листування у Н. Ж. за листопад).

Редакція старається добачити таланти, а при тому стоїть на становищі, що треба нам знати про те, що діється в сучасному мистецькому світі. Чи нам це подобається, чи ні, світ не стоїть на місці, а кожна епоха приносить із собою новості, які спершу викликають спротив. Час, історія, може, відкине з тих модерністичних спроб те чи інше, але кожна доба вносить зміни, які збагачують дорібок людського духа.

У листі з 30 жовтня 1973 п-і Стефанія, між іншим, пише:

„Жінки з-поза „метрополії світу“, що пренумерують журнал, хочуть знати, що діється в Централі, словом

Наші градуантки

Вже від довгих літ впровадили ми звичай подавати списки градуанток, що в даному році закінчили вищу освіту. Це було завданням Окружних Рад — слідкувати за тим. Адже в тих молодих освічених жінках росте наша зміна! На жаль, у 1973 р. не було списків від наших Округ. Аж недавно Округа Півн. Нью Йорку прислала

цікавляться жіночим рухом і працею і тому журнал передплатують. Із другої сторони, журнал не дає повного образу про це, тоді коли другі часписи подають докладніший звіт про діяльність і події в Централі“. Як приклад, подає дописувачка, що про приміщення Музею Народної Творчості інші журнали писали більше, ніж Наше Життя. Те саме, на її думку, з приміщенням Редакції в Нью Йорку, про що писала „Свобода“, яка помістила теж знімок редакторки „Нашого Життя“.

Дописувачка твердить, що читачки нарікають, що в журналі „немає що читати“, хоч при кінці листа згадує про те, що її чоловік читає журнал „від початку до кінця“ і що видно, що в редагування вкладається багато праці „і в далеких закутинах з великого світу“ є він одинокою розрадою і контактом із ширшим світом“.

Вкінці в листі читаємо, що „Кераміка Олекси Бахматюка“ є підписана „ведмідь“, а зовсім не подібна до ведмеда. На доказ, у листі залучено витятий з якогось часопису знімок живого ведмеда.

Відповідаємо за порядком: Статті про Музей Народної Творчості рівночасно пішли до різних часописів. Очевидно, в місячнику „Наше Життя“ появилася ця стаття пізніше, ніж у щоденнику „Свобода“.

Про нове приміщення редакції НЖ писало в числі за липень-серпень, а в числі за жовтень не тільки можна прочитати про нове приміщення, але теж оглянути знімок будинку (що нам видається цікавіше, ніж знімок редакторки).

Назву „ведмідь“ надав кераміці хаклі сам Бахметюк і хоч зображення не є реалістичне, то назви зміняти не годиться.

нам свій список і ми їй дуже вдячні за те.

Марта Марія Перейма, передмедичні студії і факультет політичних наук у стейтовому каледжі в Бофало із ступнем ВА з відзначенням. Отримала стипендію на завершення студій у Карлтон Університеті в Оттаві.

Еля Гуран, студії педагогії в стейтовому Каледжі в Олбані, Н. Й., із ступнем ВА з відзначенням. Там же продовжує студії для осягнення магістерії в ділянці „Едюкейшнел Коммюнікейшен“.

Ліля Мартинець, студії англійської мови й літератури в Корнел Університеті в Ітака із ступнем ВА. Продовжує дальші студії творчого письменства в Беркелі Каледжі, Каліфорнія.

Марта Кухар, студії англійської мови й американської літератури в стейтовому Університеті в Олбані, Н. Й. Брала участь у літніх курсах Гарвардського Університету. Продовжує студії слов'янських мов для осягнення магістерії в університеті Корнел. Дочка членки 34 Відділу СУА в Коговзі.

Леся Балко, студії педагогії в стейтовому Каледжі в Бофало із ступнем BS.

Лідія Віратицька, студії бизнесової адміністрації у тому ж Каледжі із ступнем BS.

Діана Райца, студії хемії в Розері Гіл Каледжі в Бофало із ступнем BS. Продовжує студії для осягнення магістерії у стейтовому Каледжі в Бофало.

Леся Сими́нека, студії театрального мистецтва в Розері Гіл Каледжі в Бофало із ступнем ВА.

Оксана Павлів, студії французької мови в Каледжі Сен Роз, Олбані, НЙ, із ступнем ВА. Продовжує студії для осягнення магістерії в стейтовому Каледжі в Олбані, Н. Й. Дочка членки 34 Відділу СУА в Коговзі.

Юдина Анна Пуцак, студії педагогії в Медайл Каледжі в Бофало із ступнем BS. Продовжує студії для осягнення магістерії в стейтовому Каледжі в Бофало.

Анна Скалій, студії технічного креслення у Гадсон Веллі Коммюніті Каледжі.

Люба Бережанська, секретарський вишкіл у Мілдред Еллей Школі.

Завершуємо тридцять літ „Нашого Життя“

НАШІ СВІТЛИЧКИ

В. А.

50 світличок у 50-ліття

Клич П'ятдесят світличок у п'ятдесятиріччя СВА" далекий ще до здійснення. Не можемо одначе не привітати новооснованих світличок, які дають нам надію і віру, що праця у виховній діяльності організації світличок поступає наперед, та при добрій волі дійде до наміченого числа.

Вітаємо в родині Дитячих Світличок СВА — бажачи багато успіхів у праці — нові світлички:

Дитячу Світличку у Янгставні, Огайо. Світличка начисляє 10 дітей. Вона постала при великім вкладі праці Анни Домбчевської і Дарії Кульчицької. Комітет Батьківський очолює Марія Марчишик, яка є рівночасно вчителькою світлички. Щира подяка Отцеві Л. Адам'якові за велику співпрацю і поміч в організації світлички. Світличка має приміщення при Церкві св. Трійці. Діти збираються раз на тиждень у суботу.

12 Відділ СВА ім. Олени Пчілки у Клівленді zorganizував дит. світличку. Клівленд славний з того, що там постала перша світличка СВА ще у 1952 році. Світличка, що її веде 12 Відділ СВА — це вже третя світличка Округу Огайо. Світличка ділиться на дві групи дітей — старша, що її веде Таня Космос і молодша під опікою вчительки Оленки Топорович. Мають дуже гарне приміщення. Сходяться три рази на тиждень. Два рази діти, що не знають української мови, раз діти, що говорять по-українськи, але не в суботи, бо тоді є чинна світличка 33 Відділу, що її веде учителька Мирося Фугей.

В Окрузі СВА Дітройт zorganizовано нову світличку для українськомовних дітей. Її веде Ліда Тарнавська, студентка університету, пластова виховниця. Наразі світличка начислює 10 дітей та є надія, що це число збільшиться. Приміщена світличка у парохіяль-

ній школі на Гемтремку. Дітройт має дві світлички для дітей, що не знають української мови. Одну з них веде Тетяна Назаренко, світличка існує від 1970. Друга також заснувага того самого року, якийсь час не працювала, тепер її відновлено і її вчителькою є Оксана Гудз, що якийсь час учила у парохіяльній школі. Дітей 15. Приміщення — парохіяльний дім на Воррені. В тому самому приміщенні діє світличка, що її веде Мирося Бараник заходами 76 Відділу СВА від 1966. Обидві світлички сходяться два рази на тиждень.

Крім того відновила свою діяльність світличка 61 Відділу СВА в Вилані — Округа Ньюарк. Її веде учителька Магдалина Кольцо. Світличка має 10-ро дітей. Зайняття відбуваються раз на тиждень — субста.

Число Дитячих Світличок у усіх Округах СВА виносить 25. Є можливості zorganizування двох світличок в Окрузі Нова Англія і трьох світличок в Окрузі Шикаго.

Своє п'ятдесяліття святкувати буде СВА у 1975 році. Перед нами псевні два роки праці. Доложим усіх старань, щоб дійти бодай приблизно до наміченої мети. Діти є. Заінтересування і розуміння важливості виховання дитини в ріднім середовищі серед молодих батьків росте дуже помітно. Виховання служить майбутньому. Наш обов'язок покласти тривкі основи під українську виховну систему. Кожна членка свідомо свого обов'язку мусить бути свідомо і коначности його виконання. Коли собі усвідомимо наші обов'язки і те, що лиш спільними зусиллями дійдемо до наміченої цілі — клич „50 світличок у 50-ліття СВА“ буде не тільки мрійним бажанням, а здійсненим фактом.

Олена Климишин
виховна референтка
Головної Управи СВА

ДОШКІЛЛЯ НА УКРАЇНСЬКОМУ СВІТОВОМУ ФОРУМІ

У рамках Світової Виховно-Освітньої Сесії, організованої Світовою Освітньою Радою при СКВУ, відбулася в неділю, 28 жовтня 1973 року, в год. 4-ій по полудні, в залі Миколаївської церкви в Торонто Сесія Світової Ради Дошкілля.

На зміст Сесії зложилися: коротка офіційна частина, доповіді з тематикою дошкілля, виставка літератури молоді й дошкілля, організована Управою ОПЛДМ, дискусія і висновки Сесії.

Привіт Сесії, з підкресленням завдань жіночих організацій у дошкільній діяльності, зложила заступниця голови СФУЖО Л. Бурачинська, голова СВА. З черги були виголошені доповіді: „Українські дитячі садки в Україні“ п-і Грини Тарнавської, учительки з Дітройту, „Можливості координації українського дошкілля у вільному світі“ п-і Марії Долішної, виховної референтки СФУЖО, і „Технологія у навчанні“ мгр. Лади Проксип, викладача цього предмету в університеті в Дітройті. Доповідь була ілюстрована показами поодиноких слуховозорових апаратів на екрані. Молоде покоління щораз більше звертає увагу на дошкільне виховання, чого доказом була дискусія на Студійному Семінарі СКВУ з листопада: „Проблема збереження української мови в молодому поколінні“. В дискусії, веденої здебільша студентами, виринуло домагання виховної праці над молоддю матір'ю і вимога українського дошкільного виховання. Ці домагання ввійшли до постанов цього Семінара і були передані до Резолюційної Комісії СКВУ.

Ірина Пеленська

ЧИ ДІТИ ВАШИХ ПРИЯТЕЛІВ Є УЧНЯМИ ДИТЯЧОЇ СВІТЛИЧКИ, ЩО ВЕДЕ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ? ПОГОВОРІТЬ З НИМИ ПРО ЦЕ. ВАШІ ДІТИ ЛЮБЛЯТЬ УКРАЇНСЬКУ ДИТЯЧУ СВІТЛИЧКУ, ПОМОЖІТЬ ДІТЯМ ПРИЯТЕЛІВ, ЩОБ І ВОНИ КОРИСТАЛИ З РІДНОГО СЕРЕДОВИЩА.

СТИПЕНДИСТИ СУА В БРАЗІЛІЇ (1973 рік)

UNWLA SCHOLARSHIP RECIPIENTS FOR 1973

Доротея Наконечна

ДОРОТЕЯ НАКОНЕЧНА, студентка учительської семінарії. Дочка незаможних селян, одна з 12 дітей. Добре володіє українською мовою в слові й письмі. Діди приїхали до Бразилії в 1885 р.

ЯКІВ ДУБИНА, студент техніки. Дуже пильний і працьовитий. Володіє добре українською мовою. Діди Якова приїхали до Тараза при кінці 19-го століття. Яків знає теж англійську мову та, очевидно, португальську.

Обі 200-долярові стипендії оплатила для Доротеї й Якова Юстина Сіра із Сенектади, Н. Й.

ЄВГЕН МАЗЕПА студіює природознавство. Дуже активний в українському громадському житті в Куритібі. Стипендію для Євгена оплатили Лев та Ірина Кушнірі з Філядельфії. Євгенові прадіди приїхали до Бразилії 1895 року.

РОЗА БЕРЕЩАНЬСЬКА, учениця гімназії. Плянує студювати педагогіку. Мешкає в Інституті св. Ольги в Прудентополі. Роза гарно пише по-українськи, хоч її діди приїхали до Бразилії в 1896 році. 150-долярову стипендію сплатила Оксана Поритко з Філядельфії.

НАДІЯ МУЗИКА, студентка Паранського Федерального Університету. Українською мовою пише Надія дуже добре, крім цього знає ще: португальську, еспанську та італійську мови. 200-долярову стипендію оплатили для Надії Володимир і Зиновія Сидораки з Нью Йорку.

ЮРІЙ СУХОДОЛЯК, учень вищої середньої школи. Восьмеро дітей у сім'ї — всі вчать в середній, початковій та вищій школах! Діти виховуються у свідомому українському дусі. Юрій пише: „Дуже нас тішить, що там далеко в Злучених Державах існує хтось такий, хто нами, українцями в Бразилії, цікавиться і бажає дати поміч, якої ми тут дуже потребуємо“. — Юрій мав 100-долярову допомогу із Стипендійного Фонду СУА.

Dorothy Nakomechna is a student on scholarship sponsored by UNWLA. Presently she is studying at the Teachers' College

Jakiw Dubyna is being helped through engineering school by a scholarship from UNWLA

Eugene Mazepa is a botany major. His studies are supported by a scholarship from UNWLA

Rose Berechgangska's high school studies are supported by a scholarship from UNWLA

Nadia Muzyka is a University student. Her studies are supported by a scholarship from UNWLA

Jurij Suchodolak is a high school student. His studies are supported by a scholarship from UNWLA

Яків Дубина

Євген Мазепа

Роза Берещанська

Надія Музика

Юрій Суходоляк

Вісті з Централі

8.4.

71

Для безпеки журналу „Наше Життя“

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

ЩО БУДЕ ОСЯГОМ ЮВІЛЕЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ СУА В 1973 Р.

До кінця грудня 1973 р. зложили:

Окружні Ради і Відділи СУА	\$13,618.62
Поодинокі особи	1,540.40
Разом	\$15,159.02

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

На Запасовий Фонд Нашого Життя

Запасний Фонд „Нашого Життя“ створений на те, щоб наш журнал дістав міцну фінансову підставу у висоті 50,000 дол. Екзекутива СУА проголосила це — за ухвалою 16-ої Конвенції СУА — восени 1971 р.

До тепер ми подали вислід пожертв Відділів за Округами в ч. 7 Н. Ж. 1973 року. Цей перегляд охоплював пожертви всіх Округ за 1-ий піврік 1973 року. Тепер подаємо список пожертв у 2-му півроці 1973 р. Внаслідок того місце деяких Округ пересунулось у користь тих, що виявили більше зрозуміння для вартості нашого журналу.

ОКРУГА НЮ ЙОРКУ

Окр. Рада СУА — 50.00.
1 Відд. — 75.00, 4 Відд. — 20.00,
21 Відд. — 70.00, 64 Відд. — 50.00,
71 Відд. — 25.00, 82 Відд. — 25.00,
83 Відд. — 275.00. Разом 590.00 дол.
Із попередніми пожертвами 3,095.00 дол. Округа зложила 3,685.00 дол.

ОКРУГА НЮАРКУ

Окр. Рада СУА — 661.12 дол.
65 Відд. — 15.00, 70 Відд. — 100.00.
Разом 776.12 дол. Із попередніми пожертвами 1,515.00 дол. Округа зложила 2,291.12 дол.

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Окр. Рада СУА — 100.00 дол.
11 Відд. — 25.00, 20 Відд. — 20.00,
41 Відд. — 30.00, 43 Відд. — 50.00,
44 Відд. — 20.00, 48 Відд. — 32.00,
59 Відд. — 227.00, 90 Відд. — 25.00,
91 Відд. — 125.00, 98 Відд. — 25.00.
Разом 679.00 дол. Із попередніми по-

жертвами Округа зложила 2,281.00 доларів.

ОКРУГА ПІВН. НЮ ЙОРКУ

46 Відд. — 100.00, 49 Відд. — 100.00,
57 Відд. — 15.00, 97 Відд. — 50.00,
99 Відд. — 300.00. Разом 565.00 дол.
Із попередніми пожертвами Округа зложила 1,485.00 дол.

ОКРУГА ДІТРОЙТУ

23 Відд. — 100.00, 58 Відд. — 25.00,
63 Відд. — 200.00, 96 Відд. — 100.00.
Разом 425.00 дол. Разом із попередніми пожертвами Округа зложила 1,203.50 дол.

ОКРУГА ОГАЙО

12 Відд. — 200.00, 33 Відд. — 65.00,
69 Відд. — 100.00. Разом 365.00 дол.
Разом із попередніми пожертвами Округа зложила 1,090.00 дол.

ОКРУГА ШИКАГО

22 Відд. — 50.00, 36 Відд. — 5.00,

77 Відд. — 100.00. Разом 155.00 дол.
Разом із попередніми пожертвами Округа зложила 1,160.00 дол.

ОКРУГА НОВОЇ АНГЛІЇ

Окр. Рада СУА — 20 дол.
25 Відд. — 10.00, 66 Відд. — 75.00,
79 Відд. — 10.00, 93 Відд. — 20.00.
Разом 135.00 дол. Разом із попередніми пожертвами Округа зложила 410 доларів.

Із Відділів далекого віддалення тільки 27 Відділ із Пітсбургу зложив 25.00 дол.

Разом наші Округи зложили в 2-му півріччі 1973 р. 3,715.12 дол. Це є на 548.12 дол. більше, як у 1-му півроці. Але до нашої цілі — 50,000 дол. ми ще далеко!

Перед нами ще несповня рік до Конвенції СУА. Ще маєте змогу зложити дальші пожертви і наблизити Фонд до наміченої цілі.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

**

Окружна Рада СУА з Огайо повідомила нас у грудні 1973 р., що 29 листопада заснувався у Клівленді новий молодечий Відділ СУА. Головою його стала п-і Віра Бучковська, а патронкою своєю образ собі княгиню Ольгу. Відділ отримав порядкове число 8. Вітаємо нову Управу і членство в наших рядах і бажаємо успіху в праці!

**

Окружні З'їзди назначені, як слідує: Дня 27 січня 1974 р. відбудуться в Округах Дітройт і Шикаго, 26 лютого в Окрузі Нью Йорку, а 3 березня в Окрузі Філядельфії.

**

Дня 18 січня 1974 р. Комісія, зложена з представників різних місцевих організацій, оглянула музейну збірку СУА, щоб ствердити, в якому стані її переслано до Дому СУА у Філядельфії. Для спроби відкрито одну-дві пачки і переглянено частину килимів. Вислід того перегляду стверджено в протоколі, що його підписали всі присутні.

До Комісії ввійшли: д-р Наталія Пазунок (Відділ УККА), п-ні Оксана Генгало (ЗУАДКомітет), п-ні Ірина Мамчин (Контр. Комісія СУА) й Ірина Юрчак (98 Відд. СУА). Засіданням провела п-і Лідія Бурачинська, голова СУА.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Починаємо працю 1974 року. Це рік, у якому пригтовляємося до ювілейних святкувань — 50-ліття Союзу Українок Америки в 1975 році. Наш клич: „П'ятдесят світличок у п'ятдесятліття США“ ще далекий до реалізації.

Подаю список світличок США за Округами:

Округа Дітройт: чотири світлички; одна в стадії організації.

Округа Клівленд: три світлички.

Округа Нова Англія: три світлички; дві у стадії організації.

Округа Ньюарк: три світлички; одна організується.

Округа Нью Йорк: п'ять світличок.

Округа Північний Нью Йорк: три світлички; в Бінгемтоні дві світлички, що їй слід включити в систему США.

Округа Філадельфія: дві світлички; одна в стадії організації.

Округа Шикаго: одна світличка; дві — одну в Міннеаполісі, другу в Милвокі — слід включити в систему США.

Каліфорнія — 107 Відділ США — не охоплений Округом: одна світличка.

У загальному — 25 світличок США працює, 8 є в стадії організації. Як посилюємо працю на тому відтинку, то при кінці 1974 року, коли відбуватиметься Ювілейна Конвенція США, принесемо нашій Організації 40 дитячих світличок — ювілейний дарунок! Лишаючи 10 на 1975 рік. Перевірмо свої можливості і використаємо їх відповідно!

З гарячим проханням посилити працю організації дитячих світличок — звертаюся до виховних референток США і бажаю щиро багато успіхів у тому ділі. Щастя нам усім, Боже, в нашій праці!

**

Виховна Комісія Округної Ради США в Дітройті, при співпраці Виховної Комісії Головної Управи США, що має свій осідок у Дітройті, запланувала на день 16 березня 1974 року Виховну Конференцію трьох Округів США — Дітройт, Клівленд і Шикаго.

В загальному програма запланована: Лекція в одній із світличок США в Дітройті, панель „Мова — основний чинник збереження самобутності“, доповідь мгр. Лади Прокоп „Технологія в навчанні“. Ця доповідь була виголошена й ілюстрована доповідницею на Сесії Дошкільного

Виховання в рамках II Конгресу СКВУ в Торонто. Головна мета конференції-зустрічі — це виміна думок і досвіду виховних референток США 3-ох Округ на тему посилення організації дитячих світличок, активізація батьків і громади для тієї справи.

Вже закінчено друге видання співавника „Рідна пісня“, що його видав США в 1972 році. Співаник користується признанням, поручаємо його даліше нашим світличкам і батькам, що вчать дітей своєї рідної пісні. Замовляти в Централі США.

В Дітройті оформлено Виховну Комісію Головної Управи США: голова Ліда Казевич, секретарка Зірка Клярк. Члени Комісії: В. Андрушків, Л. Гіссо, І. Лончина, У. Мазуркевич і М. Стефанюк. Дуже щиро дякую за добру волю співпраці.

Почато працю над приготуванням до видання посібника для світличок „Гри і забави“. Зібранням і впорядкуванням матеріалу займається Уляна Мазуркевич.

Олена Климишин
виховна референтка
Гол. Управи США

**

Програма „Листування“, про якої підготовку ми писали в попередніх числах „Нашого Життя“, вже зорганізована і вже розпочала свою дію. Успішне налагодження цієї програми завдячуємо пані Анні Кравчук, яка взяла на себе обов'язки координаторки та буде в цілості проводити цю програму. Тому, що п-і Кравчук має великий досвід у цій ділянці, маємо заповір, що „Листування“ стане дуже корисною роботою, яка у великій мірі спричиниться до зближення українців різних континентів, однаково серед молоді, як і серед старших. Коли до цього додати поширений тепер туристичний рух, то створюється добра нагода для нав'язання ближчого контакту серед багатьох наших людей. Тож запрошуємо всіх до „Листування“.

П-і Анна Кравчук є дуже активною членкою США і Комісії Суспільної Опіки при Головній Управі США.

В усіх справах „Листування“ прошу звертатися безпосередньо на адресу п-і Кравчук:

Mrs. Anna Krawczuk
26 William St.
Maplewood, N. J. 07040
Теодозія Савицька

НОВА ОПІКУНКА

Між опікунками, що своїми стипендіями підтримують нашу молодь у Бразилії, є різні визначні громадяни. Не бракує між ними й мистців. Одним повідомляємо, що артистка українських театрів Євдокія Дичко-Блавацька, яка вже довгі роки провадить у Філадельфії радіопередачу ім. Володимира Блавацького, знайшлася між спонсорами нашої стипендійної акції.

Коли п-і Є. Блавацька прийшла з тим наміром до Дому США, то поставила одну умову. Її стипендією мала б бути сирота або півсирота. Таку умову вже дехто висував, але тут все ж таки спитали ми, чому їй на цьому залежить. По деякому ваганні артистка вияснила, що цю стипендію присвячує пам'яті своєї матері, яка недавно померла. А що її мати була пів-сиротою (батько в неї був) і виховувалась у сестер, то з оповідань матері знає, яке то дитинство й юність, що позбавлені материнського тепла.

Юліяна Дичко, дочка Марії і Франціска Гертенштайнів, народилась у Бурштині, Зах. Україна, 2 жовтня 1891 р. Трилітньою дівчинкою втратила матір і виховувалась у сиротинці там же. 1920 р. вийшла заміж за Йосифа Дичка і проживала з ним у Бурштині, де стала матір'ю двох дочок: Євдокії і Марії. Сама, позбавлена материнського тепла в дитинстві, ставилась прихильно до сиріт, коли їй трапилось якусь зустріти. Померла у Польщі 16 травня 1973 р. Отже в пам'ять своєї матері п-і Євдокія уфундувала таку стипендію.

Незабаром п-ні д-р Теодосія Савицька знайшла таку дівчинку. Це 13-літня Олександра Семчишин, що разом із молодшою сестрою перебуває в Інституті св. Ольги. У неї ще три молодші сестрички вдома і це було великим ударом для сім'ї, коли їм відумерла мати. Батько працює на ріллі. Хоч нелегко в сільському господарстві обійтися без дружини, то він постановив сам дати всьому раду. Господарить і обходиться своїх дівчаток. Але радо погодився відпустити старших, коли для них відкрилась можливість учитись. Л.

Ні про що не турбуватись, ні за чим не турбуватись — значить, не жити, а бути мертвим, адже турбота — рух душі, а життя — це рух.

З афоризмів Гр. Сковороди

ХРОНІКА ОКРУГ

Округа Нової Англії

66 ВІДДІЛ СУА ІМ. О. КИСІЛЕВСЬКОЇ В НЬЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

66 Відділ СУА ім. О. Кисілевської відбув Загальні Річні Збори 28 січня 1973 р. Нову Управу очолила Ірина Телюк. Свою діяльність нова Управа започаткувала Просforoю, яка відбулася в лютому. Прихід у сумі 181 дол. призначено для сиріт в Аргентині й для хворих у Німеччині. Управа відбула ряд засідань і упрямувала кілька імпрез, а саме: Баль Градуантів, Великодній і Різдвяний базарі, продаж печива, показ писання писанок. Була запропонована прогулянка до Вашингтону, але з огляду на мале число схочих не відбулась. Союзняки взяли масову участь у Богослуженні в Стемфорді під час Відвідин Верховного Архиепископа Йосифа Кардинала Сліпого, а чек на Укр. Католический Університет у Римі (прихід із балю) особисто вручили Ірина Телюк і Лідія Фіцалович (секретарка Відділу) на Бенкеті в Нью Йорку в Його честь. На ширших сходинах відзначено 40-ві роковини голоду в Україні. П-і Орися Марків продекламувала вірш Володимира Фіцаловича „Ви умирали“, присвячений безіменним братам і сестрам, що померли голодовою смертю 1933 року в Україні. Відділ старається про придбання нових членок, веде, по можності, виховну працю, фінансово допомагає потребуючим і бідним. На закінчення діяльності Відділу 1973 року маємо відбутися ще Загальні Збори.

Лідія Фіцалович, секретарка

79 ВІДДІЛ СУА В БОСТОНІ, МАСС.

За час від 4 березня до 16 грудня 1973 року 79 Відділ нараховував 22 членки, в тому 10 активних. Висота членської вкладки від початку заснування Відділу (10 років тому) становить 6 дол. річно.

Відділ відбув 5 сходин, на яких обговорювано різні важливі справи й відчитувано письма з Централі й Округної Ради.

Для ознайомлення чужинців із нашим мистецтвом, за ініціативою голови Марії Турко влаштовано у вітрині банку на Гарвард сквері виставку народного мистецтва, яка трива-

ла три тижні. Більшість експонатів належали Марії Турко, деякі походили від Зірки Филипчак і Надії Миколаєвич. При влаштуванні виставки помагали голєві пп. Бордун, Оксана Грабович, Зірка Филипчак і Надійка Миколаєвич.

Дня 12 травня 1973 р. влаштовано Дитячу Зустріч. Для громадянства влаштовано чайний вечір, під час якого був запланований авторський виступ письменниці й редакторки „Нашого Життя“ Уляни Любович. Тому, що через автомобілевий випадок вона не могла прибути, непередбачену прогалину в програмі виповнила Наталка Филип'юк, студентка порівняльної літератури в Гарвардському університеті. Вона прочитала деякі вірші поета Голобородька й нариси Уляни Любович та В. Шевчука. В програмі вечора виступила теж кол. танцюристка ансамблю „Дукля“ Марія Магочі з двома народними стилевими танками. Накінець Іван Банандига сказав кілька власних дотепів, а Андрій Бараник розповів три гуцульські жарти. Імпреду закінчено чаєм і солодким.

Реферат суспільної опіки вислав 6 пакетів уживаних речей — 3 Сестрам Службеницям у Бразилії, 2 СС. Василянкам в Європі й 1 пакет та 5 дол. готівкою теж СС. Василянкам. Вислано 4 коверти із светрами до Європи на суму 138.40 дол. На руки Централі вислано збіркову стипендію українським студентам у Бразилії в сумі 150 дол. Пожертви на стипендію склали здебільша членки Відділу.

Щоб придбати фонди, Відділ за старанням п-і Бордун взяв участь у Міжнародному Фестивалі. Членки приготували печиво й українські страви. Продажем на фестивалі зайнялися пп. Бордун, Турко, Тутка, Рогач і Миколаєвич.

Улаштовано Різдвяний Базар. Печивом, стравами й дарованими базаринками засобили базар членки М. Турко, Нуся і Теля Смолянські, Ках. Тутка, Турчин, Рогач, Славія Щудлюк, Грищенко, Чайківська, Чопик і Миколаєвич.

Заплановано відзначити 10-ліття заснування нашого Відділу, що має відбутися на початку січня 1974 р.

Наталія Миколаєвич
секретарка

НАШІ ПОБАЖАННЯ

З нагоди Золотої Ювілею подружнього життя наших членок: п-ва Тетяни й Амвросія Горпинюків у вересні та п-ва Теодесії і Григорія Стельмахів у листопаді 1973 р., перешлаємо їм сердечні побажання всього добра й Божого благословення. Долучуємо чек на 20 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Управа і членки 63 Відділу СУА в Дітроїті

93 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛ. СТЕПАНІВ, ГАРТФОРД, КОНН.

Відділ очолює Ірина Остап'юк. У звітному часі Відділ відбув 6 засідань Управи і 4 ширші сходини. Відділ співпрацює з Округною Радою, до Управи якої ввійшли членки: А. Любинська — голова, І. Захарко — місто голова, Ю. Масник — секретарка, Я. Кукіль — скарбничка, О. Платош — хронікарка, С. Балко і Г. Баландюк є в складі Контр. Комісії.

Відділ співпрацює з місцевою клітиною УККА. Заходом Відділу влаштовано 25-го березня малярську виставку картин Т. Шумиловича в залі української вечірньої школи ім. св. Михайла. Під час виставки відбулася мистецька програма. І. Шуварська-Шумилович, дружина мистця, читала свої поезії й уривки з оповідання „Іванка“. Олена й Віра Шумилович виконали на бандурі низку пісень, а син авторки, Василь, читав її поезії.

День Талантів, імпреза, в якій активну участь взяла виключно молодь, відбувся 8 квітня і пройшов з великим успіхом. Звіт із цієї імпрези був опублікований у „Свободі“.

Цього ж місяця Відділ улаштував телевізійну програму „Великодній стіл“ із показом печива й писанок. Програму вела відома в місцевій громаді з таких виступів Іванка Чернига.

Третій за чергою рік Відділ призначає грошові нагороди нашим градуантам середніх шкіл за найкращі успіхи в науці. За те отримує від дирекції шкіл признание.

У червні Відділ організував пікнік для членок і їхніх родин з нагоди Дня Батька.

Вже другий рік у жовтні на запрошення посадника Джорджа Атанасона Відділ у порозумінні з УККА бере участь у Міжнародному Фестивалі міста Гартфорду. Цього року виготовлено англійською мовою приписи на українське печиво.

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ

Окружна Рада СВА в Ньюарку вже вдруге (28 жовтня 1973 р.) влаштувала спільно з Відділами Округу День Союзянки. Це є радісне зібрання, в якому всі Відділи виставляють свої вироби, вітають гостей з-поміж громадянства, частують кавою й солодким та приєднують членок. Цей спільний вияв Округи здобуває Союзіві Українок Америки признання. Окрім того прибуває також матеріальний дохід. Цього року Окружна Рада пожертвувала його на Запасний Фонд Н. Ж. в пам'ять Осипи Грабовенської. Сума виносила 661.12 дол. Таким робом Окр. Рада СВА в Ньюарку стала в ряди „тисячників“, що цією поважною сумою причинилась до Запасного Фонду „Нашого Життя“.

В жовтні кожного року відбуваються Вишивані Вечерниці.

Ширші сходини в жовтні Відділ присвятив своїй Патронці О. Степанів. Колишня учениця О. Степанів Грина Скочдополь у святочній промові поділилася з присутніми особистими спогадами про свою вчительку й патронку Відділу. Це надало сходинам особливого характеру.

В грудні Відділ улаштував передсвяточний Різдвазний Базар, під час якого відбувся продаж печива, ручних робіт, кераміки й різних подарунків членками базаринок.

Відділ подбав про дальшу висилку „Нашого Життя“ до місцевої бібліотеки, яка отримує цей журнал від 1968 року. Також поклав із своєї каси видатки за настроєння фортепіану місцевої школи українознавства.

Пресова референтка

106 ВІДДІЛ СВА, ГАРТФОРД, КОНН.

Хрищення Відділу

Дня 3 червня 1973 р., о год. 1:30 по полудні, відбулися Христини 106 Молодечого Відділу. На переді залі усталися членки Відділу, а побіч них куми, які держали стяжки від пропамятної книги. Всч. о. Баландюк провів молитву, а після того голова Окр. Ради СВА Анна Любинська підняла тост і присутні заспівали для новохрищеного Відділу „Многая Літа“. Патронкою Відділу вибрано Олену Телігу.

Голова 106-го Відділу СВА Стефа Пришляк, яка вела програму цього свята, відкрила його коротким словом про цілі й працю Відділу.

Під час обіду привітальне слово від Централі СВА виголосила референтка Молодечих Відділів Наталія Даниленко, а від Окружної Ради СВА — Нова Англія промовила Анна Любинська. Привіт від місцевого УККА зложив голова Відділу д-р Йосиф Телюк, а від ОЖ ОЧСУ в Гартфорді голова Відділу Софія Радьо. Письмові привіти від інших організацій із Гартфорду й околиці відчитала голова Стефа Пришляк.

У мистецькій програмі христин брали участь переважно діти членок Молодечого Відділу, а точки вміло заповидала Оля Якимів. Першою точкою був вірш Олени Теліги, який деклямувала Світлана Волошко. Даруся Пришляк виконала танок „Гуцулка“. Тоді студентка каледжу Віра Кукіль, пригравуючи на гітарі, відспівала три пісні. Леся Зборовська деклямувала вірш „Союз Українок“, а на кінець діти — Даруся і Христя Пришляк, Альба Кифор, Марта Якимів, Леся Зборовська та Світлана Волошко танцювали танок „Козацькі діти“. Танки підготовила Стефа Пришляк.

Виставки українських мистців і народнього мистецтва

В часі від 26 лютого до 23 березня відбулася виставка творів українських мистців у прегарному приміщенні „Фінікс Мючуа Лайф Іншуренс Ко.“ на Площі Конститутції.

У виставці брали участь: Слава Геруляк — керамічна скульптура, Ірина Зелик — олії, Теодор Коршенюк — дерев'яна скульптура, Ірина Красій — графіка та К. Шонк-Русич — емалія. В окремій скляній шафці вміщено твори народнього мистецтва: писанки, що їх мистецьки оформив Микола Мулицький, кераміку та різьблені предмети.

Щоб зацікавити американських співжителів цією виставкою, голова 106 Відділу звернулася до обидвох місцевих часописів і вони помістили обширні дописи про українські писанки та звичаї. Наслідком цих дописів багато людей відвідало виставку, а ще більше зацікавилось українською писанкою.

Членки Відділу відповідали на численні запити чужинців про українські традиції, а Відділ продав багато взорів (кітс) на писання писанок.

На запрошення новоствореного Українського Студентського Клубу при Централі Конн. Стейт Каледжу Відділ улаштував у днях від 21 верес-

ня до 21 жовтня 1973 р. виставку українських мистців і народнього мистецтва в Ляйлу Боррит Лайберері.

Великі скляні шафи містили вироби народнього мистецтва й емалії Шонк-Русича. З боків у менших шафах пишалася керамічна скульптура Слави Геруляк і графіки Ірини Красій. Олії Ірини Зелик прикрашували стіни бібліотеки, а скульптура Теодора Коршенюка чарувала відвідувачів.

Ця виставка зробила велику рекляму Українському Студентському Клубові і причинилась до розголосу українського мистецтва. — В багатьох часописах поміщено дописи про неї, а в новинах (нюс) телсвізійної станції (канал 30) поміщено 3-хвилинне інтерв'ю з д-ром Воскоб'яником, який є опікуном Студентського Клубу, а теж із Стефою Пришляк — головою 106 Молодечого Відділу.

Вишивані Вечерниці

Цьогорічні Вишивані Вечерниці підготував Молодечий Відділ при помочі 93 Відділу СВА в Гартфорді.

Перед вечерницями передано дописи про українські вишивки й Вишивані Вечерниці до обох місцевих часописів, так що 20 жовтня, в день вечерниць, „Гартфорд Таймс“ помістив світлину і допис, а 21 жовтня в „Гартфорд Курент“ появилися чотири знімки Союзянок у вишиваних сукнях із відповідними описами.

Під час вечерниць відбувся вибір найкращих суконь. Гості, які не були у вишивках, мали нагоду голосувати за моделями, які їм найбільше подобалися. Перші місця признано паням: Катрусі Зборовській за вишивану блюзочку, Олі Зборовській за коротку суконку. За довгі сукні перше місце одержала Стефа Пришляк, друге п-і Гудз, третє Люба Кінах.

Успіх вечерниць треба завдячити численній участі гостей у вишиваних сукнях, за що належить їм признання.

Дитяча костюмівка

Дня 28 жовтня 1973 р. 106 Відділ улаштував у шкільній залі дитячу костюмівку. Дітям роздано нагороди за найкращі строї. Під час забави висвітлено дитячий фільм, а членки Відділу приготували для дітей перекуску. Діти й їхні батьки гарно привели час.

Декорації на цю забаву придбала Соня Платош, за що їй та її помічникам належить признання. СПК

108 ВІДДІЛ СУА, НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Відділ нараховує 22 членки. У 1973 році відбулося 10 щирших сходня, на яких пляновано працю й обговорювано справи нашої організації. Під час одних сходня членки заслухали доповідь С. Зінича про першу допомогу.

Найбільш успішною імпрезою були Вишивані Вечерниці, що відбулися 27 жовтня. Комітет під проводом голови Відділу Люба Гільдей присвятив багато часу на підготовку цієї традиційної щорічної імпрези. Червоно-чорні мальовані вишивки прикрашували залю. Грала оркестра „Темпо“. Жюрі з чотирьох осіб признало нагороди — Марійці Антонини за довгу вишивану сукню, Оксані Мандич за коротку з пелерниною, а Уляна Зінич дістала відзначення за найкращу вишивану блузку. Також були нагороди за чоловічу вишивану сорочку й краватку. Юля Денисенко

подарувала на льотерію два образи своєї роботи, а Стефа Колоз шаль. Дохід із цієї льотерії в сумі 125 дол. Відділ пожертвував на фонд дітей бл. п. Ярослава Лучканя.

Щоб засобити касу, влаштовано три продажі печива, а на Свято Матері членки продавали вазонки квітів. Цей продаж, запланований Любою Гільдей та Орисею Зінич, дав поважний фінансовий успіх.

У жовтні всі членки з родинами забавлялися на „родинному“ пікніку, що вже вдруге відбувся на городі нашої гостинної членки Уляни Зінич.

Відділ дальше вдержує дитячу світличку. Число дітей збільшилося цього року до вісім. Світличку провадить молода садівничка Рома Лавровиц, що своєю лагідною вдачею з'єднала собі любов і приязнь усіх дітей. Велика частина доходу з наших імпрез іде саме на світличку.

Надія Троян
пресова референтка

промовила голова Контр. Комісії, яка поставила внесок на уділення абсолютній, що Збори одногосно ухвалили.

До нової Управи ввійшли пані — К. Перовиц, голова, Марія Родак, заступниця, Олена Мелінишин, секретарка, Анна Зеліско, касієрка.

До Контр. Комісії ввійшли пані — М. Юзьків, голова, Д. Слободян, членка. Д. Слободян, прес. реф.

**

93 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛ. СТЕПАНІВ, ГАРТФОРД, КОНН.

Відділ відбув річні збори 14 січня 1973 р. Відкрила їх голова А. Любинська. Округну Радю репрезентувала голова О. Платон. Президію очолювала І. Скождополь, секретарювала М. Солук.

До нової Управи ввійшли: Ірина Остап'юк — голова, Люба Кінах — заступниця, Анна Крамар — секретарка, Ірина Балко — скарбничка. Референтки: Ольга Платон організційна, Анна Любинська зовнішніх зв'язків, Олександра Крупа культ.-освітня, А. Мершак і Катра Гадзевич сусп. опіки, Стефа Сташини і Ірина Левська господарські, Володимира Теслюк пресова. Контр. Комісія: Марія Бандера, Степанія Кебуз і Юлія Масник.

Ірина Скождополь звернулася до Зборів із закликом, щоб Сестрам у Римі, які займаються гостинницею й опікуються Блаженнішим вислати матеріальну допомогу й дати їм моральну підтримку.

Пресова референтка

**

108 ВІДДІЛ СУА В НЮ ГЕЙВЕНІ, КОНН.

Дата: 10 грудня 1973.

Річні Збори відкрила містоголова п-ї Аня Іскаг. Предсідницею вибрано п-ї Валю Шпайр, секретаркою п-ї Надю Троян.

Зітували: містоголова, секретарка, скарбничка і пресова референтка.

До нової Управи ввійшли пані — Аня Іскаг, голова, Геня Гарвсі, заступниця, Хрестя Мельник, писар, Марійка Собко, скарбник. Референтками стали пані Уляна Зінич організційною, Дізя Брочинська культ.-осв., Оксана Бичкало виховною, Марійка Антошини сусп. опіки, Надія Троян пресовою.

До Контр. Комісії ввійшли пані Люба Гільдей, голова, Зося Сивак і Валя Шпайр, членки.

РІЧНІ ЗБОРИ

22 ВІДДІЛ СУА, ШИКАГО

Збори відбулися 5 лютого 1973 р. Голова Анна Білинська відкрила їх молитвою. Присутні шанували однохвилинною мовчанкою бл. п. Олену Чубу і Поготовко-Гуно. До Президії ввійшли Уляна Терлецька, голова, Марія Юзефовиц, секретарка, Оксана Ванджур, представниця Окр. Радн.

Протокол перевірила окрема комісія. Після звіту голови, членок Екзекутиви і референток, Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолютній, що Збори одногосно ухвалили.

До нової Управи ввійшли пані — Галя Янчини, голова, Марія Юзефовиц, заступниця, Люся Самбірська й Іванна Городицька, секретарки, Надія Дзидзан, фін. референтка, Дарія Менцінська, касієрка. Референтками стали пані — Анна Білинська й Ольга Крехтяк організційними, Уляна Терлецька, Соломія Кавка і Галя Куніньська культ.-освітніми, Марія Семків, Ангеліна Майка й Ольга Мицанка сусп. опіки, Марія Гриневиц пресовою і хронікаркою, Анізія Струц бібліотекаркою, Ольга Гайдук, Наталія Яворська, Марія Гірняк і Стефанія Березецька господарськими, Ангели-

на Самбірська, Рома Турянська й Уляна Терлецька до Радієвої Колегії.

До Контр. Комісії ввійшли пані — Ярослава Фаріон, Марія Ванджур й Анна Косачевич.

Марія Гриневиц, прес. реф.

**

27 ВІДДІЛ СУА В ПІТСБУРГУ, ПА.

Дата: 11 лютого 1973 р.

Збори відкрила молитвою п-ні С. Голуб'як, голова. Предсідницею вибрано п-ї Д. Полатайко, а писарем п-ї К. Кайл.

Зітували: голова, рек. і фін. секретарки, скарбничка і референтки сусп. опіки і господарська.

Управу перевибрано. Головою залишилась п-ї С. Голуб'як, рек. секретаркою і скарбничкою п-ї М. Купчак, фін. секретаркою п-ї М. Яншин. Референтками залишились — сусп. опіки п-ї М. Курман, а господарською п-ї Мельничук.

**

36 ВІДДІЛ СУА, ШИКАГО

Збори відбулися 28 січня 1973 р. Їх відкрила голова п-ї Марія Юзьків молитвою. До Президії Зборів увійшла п-ї К. Перовиц. Після звіту Управи

У пам'ять Осипи Грабовенської

У попередньому числі подали ми листу пожертв, що їх зложили Окр. Ради і Відділи СУА в пам'ять містоголови бл. п. Осипи Грабовенської, що відійшла від нас назавжди 26-го жовтня 1973 р. Услід за збіркою, що її проведено на поминках, усі ці пожертви зложено на Запасний Фонд „Нашого Життя“, що його покійна зступниця голови підтримувала. Тут подаємо даліші вплати, що наспіли на ту ціль.

На Запасний Фонд Н. Ж. зложили:

Окружна Рада СУА в Ньюарку	661.12
Від. 28 Ірвінгтон	50.00
„ 54 Вілмінгтон	20.00
„ 79 Бостон	10.00
„ 86 Ірвінгтон	10.00

ЕКЗЕКУТИВА СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Осипи Грабовенської зложили по 10 дол., разом 70 дол., на Запасний Фонд журналу Н. Ж.

Членки Ред. Колегії Н. Ж.

Уляна Любович, Марта Тарнавська, Марія Барагура, Христя Навроцька, Світляна Луцька, Леся Різник, Любов Волинець

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Осипи Грабовенської складаємо 25 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Окружна Рада й Відділи СУА в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Осипи Грабовенської складають 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Ярослава Кравчук і Ліда Артимів членки 43 Відділу СУА у Філядельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу незабутньої приятельки і співробітниці бл. п. Осипи Грабовенської складаю 10 дол. на Виховний Фонд СУА. Ірина Пеленська, Воррен

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу дорогої, незабутньої пам'яті Осипи Грабовенської, співробітниці у виховній ділянці, складаю 10 дол. на Виховний Фонд СУА.

Олена Климишин, Дітройт

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Осипи Грабовенської складаю 10 дол. на Музей СУА

Ірина Кушнір, Філядельфія

У ПАМ'ЯТЬ бл. п. Осипи Грабовенської і бл. п. проф. Юліяна Камеєцького складаю 15 дол на Запасний Фонд Н. Ж.

Оксана Поритко, Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Осипи Грабовенської складають 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Теодосія і Зиновій Савицькі, Ютіка

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У ч. 11, 1973 Н. Ж., у списку пожертв на Музей СУА в пам'ять Осипи Грабовенської (ст. 28) зайшла помилка. Пожертву 10 дол. зложили не членки 10 Відділу, а членки 106 Відділу СУА в Гартфордї. За цю друкарську помилку перепрошуємо.

Замість квітів

ЗБІРКА НА ЗАПАСНИЙ ФОНД Н. Ж.

Членки 59 Відділу СУА в Балтиморї перевели збірку замість квітів на могилу бл. п. майора Павла Калиновського. На неї зложилися:

Пожертви печива на Міський Ярмарок, що його зложили пані: Катря Горобійовська, Дора Хариш, Євгенія Чорняк, Валерія Лазарко, Марія Лучишин, Анна Притула, Марія Булавка, Олена Блавацька, Раїса Зелінська, Дарія Коструб'як, Марія Хархаліс по 3 дол., разом 33 дол.

Пожертви печива на Український Фестиваль, що його зложили пані: Лідія Марковська, Анна Мельник, Ольга Сушко, Люся Хай, Богданна Саламаха, Анна Зобнів, Дарія Коструб'як, Іванна Мацюрак, Дора Хариш, Анна Поліщук, Поліна Білокінь, Н. Мулькевич, Н. Дер'ї, Н. Царик по 5 дол., разом 85 дол.

59 Відділ СУА зложив 5 дол. Разом 123 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. д-ра Юрія Янева, незабутнього чоловіка нашої членки п-ї Марії Янів і батька нашої членки д-р Міри Сагайдак, складаємо 40 дол. на Запасний Фонд журналу Н. Ж. Дружині, дочці й родині Покійного висловлюємо наше щире співчуття.

33 Відділ СУА, Парма, Огайо

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу, у п'яту сумну річницю смерті (15 лютого) нашого незабутнього чоловіка і батька бл. п. інж. Богдана Турка складаємо 15 дол. на Запасовий Фонд Н. Ж.

Марія і Ярина Турко, Кембрідж

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Євгенії Рогожі складають 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Зиновій і Теодозія Савицькі Ютіка, Н. Й.

У ПАМ'ЯТЬ мого дорогого чоловіка бл. п. редактора Івана Ставничого передаю через 33 Відділ СУА 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Михайлина Ставничача, Клівленд

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Олени Лонкевич складаємо 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Володимир і Люба Делькевич

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

59 Відділ СУА в Балтиморї перевів збірку замість квітів на могилу бл. п. Богдана Мельника, на яку зложили: 20 дол.: Д-р М. Войтович.

По 5 дол.: Марія Лучишин, С. і В. Татчин, В. Романовський, Б. і Г. Мацук, Мар'я Булавка, Ганна Самутин, Анна Стельмах, Юстина Корж, Іванна Баб'як, Теодор Царик, Л. і Т. Хай, Михайло Тимюк, І. і М. Вацлавів, Дора Хариш, Дарія Чорнодольська, Валя Снігура, О. і В. Корж, Богдан Войтович, Т. і І. Корж, Лев Подоляк, Марія Улянович, Теофіль Попович, А. і Б. Чапельські, С. і С. Михайлишин, Тарас Хархаліс, Лідія Лемішка, Дарія Коструб'як, Люба Мельник, Володимир Войтович, Галина Пісецька, Б. Саламаха, Нуся Сатурська, М. і А. Царик, О. Зінкевич, Степан Поліщук.

По 3 дол.: Микола Турик, Анна Поліщук, Іван Радь.

По 2 дол.: Анна Притула, П. Лихолат, Марія Сідляк, Є. Стельмах, Іван Сливка, Оксана Калиновська, Стефа Дуда, Іван Малко, В. Стельмах.

Суму 212 дол. поділено по половині на Запасний Фонд Н. Ж. і Наук. Т-во ім. Шевченка. Щире Спосибі!

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу дорогої товаришки бл. п. Марії Березюк складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Марія Федорак, Дітройт

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу у Львові бл. п. дорогої нам Марії Вонс-Пеленської складаємо 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Д-р Володимир і Меланія Кокорудз, Овего, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. о. Декана Олександра Трешневського складаю на допомогу бідним учням у Бразилії 10 дол.

Евфрозина Лучишин, Філядельфія

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬШОСТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ПЕРШЕ

УКРАЇНКА В СВІТІ 1974 — рік популяції

Цей наш Бюлетень, що виходить уже дев'ятий рік, добре відомий усім членкам-прихильницям СФУЖО. У ньому знаходять вони статті про напрямки СФУЖО, згадки про почини СФУЖО, вістки про працю складових організацій і силуетки наших видатних жінок. Цей скромного вигляду кварталник є голосом українського жіночого руху на новому поселенні.

У 1973 р. уперше проведено нову спробу інформації, видаючи одне число англійською мовою. Воно було призначене для Конгресу Міжнар. Жін. Союзу в Нью Делі, але його значення далеко більше, бо його розіслано до всіх наших чужинецьких приятелів, що з ними контактуємось. У дальшому заплановано що якийсь час видати для такої цілі англійське число.

Та чи відома „Українка у світі“ членству наших складових організацій? Досвід виказав, що небагато їх цей Бюлетень знає і читає. Тому обговорено цю справу на Світовій Сесії СФУЖО у жовтні 1973 р. в Торонто й ухвалено — зі згодою представниць — поширити цей Бюлетень і серед членства. В тій цілі розіслано „Українку у світі“ на всі доступні адреси, інші скл. організації мають ще адреси доставити. У 1974 р. наш Бюлетень повинен дійти всюди, де діє жіночий гурт.

Об'єднання Жінок ОЧСУ у ЗСА ще в 1971 р. перевело в себе цю передплату і не тільки Відділи, але й поодинокі членки дістають Бюлетень. Також Об'єднання Жінок ЛВУ у Канаді пробувало це перевести. Завдання корисне і цілком викональне. Ми віримо, що й інші складові організації схочуть зацікавитись ближче із завданнями й осягами СФУЖО. А для тієї цілі найкращим засобом є Бюлетень.

Об'єднані Нації присвятили 1974 рік проблемам популяції. Справа населення тепер позажко хвилює всі суспільства світу. Знаємо, що число населення росте в більшій мірі, як засоби проживання і це заставляє всі упорядковані суспільства обдумувати можливості, пов'язані з тим.

Найкращим засобом — зберегти рівновагу у цьому питанні — це є налагодити ідейне спрямування молодого покоління і подбати про економічний розвиток країни. Правда, це не є легкі завдання і не всі з ними справляються. Тому й започатковано цей рік популяції, щоб усі суспільства обмінялись своїм досвідом і вибрали найкращий шлях.

Світовий Рух Матерів (М.М.М.) це організація, присвячена охороні і скріпленню материнства. Справа росту населення і спрямування його тісно пов'язана з завданнями матері. Мати є чинником, що має вплив на розвиток населення, отже рік популяції повинен її роллю взяти до уваги. Це й хоче пригадати світові Світовий Рух Матерів і тому скликає свою Міжнародну Раду на 25 і 26 січня 1974 у Парижі.

Гасло цього з'їзду Управа М.М.М. окреслила таким реченням: „Як бути матір'ю сьогодні?“ Вона вважає, що в сьогоднішньому світі, з його трагічними конфліктами, насильям і бунтом трудно матерям родити, виховувати і формувати повноцінну людину. Сучасна мати повинна узброїтись не тільки в потрібне знання педагогічних і гігієнічних засад. Але вона повинна пізнати цю атмосферу недовір'я і протиставитись тим проявам ненависти. Матері мають

більший вплив на хід подій, як здавалось би.

Світовий Рух Матерів ставить високі вимоги не тільки до матері, але до родини взагалі. Родина перейшла велику зміну в останньому часі. Це послабило її силу, що й проявило себе у частинному вирожденні молодого покоління. Але Управа М.М.М. вірить у відродну силу матері. Материнська любов — це такий чинник, що зуміє відбудувати родину і зміцнити її. І в тому напрямку теж повинні змагати рік популяції, щоб кожна мати усвідомила собі своє призначення.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій є довголітнім членом М.М.М. і бере участь в усіх з'їздах і конференціях цієї міжнародної установи. Наша почесна голова п-і Олена Лотоцька є членом Ради М.М.М., а представницею СФУЖО на місці є п-і інж. Катерина Штуль. В анкетному листку, що Управа М.М.М. розіслала до членів Ради ми підкреслили невідрадні становище матері в Україні. Хитке становище української родини довело до того, що від років там стверджується спадок народин. Перевантаження жінки працею професійною і нестерпними побутовими умовами не дає українській матері розвинути виховних спромог.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Вістях СФУЖО“ ч. 10, 1973, у статті „Світова Сесія СФУЖО“ подано склад Статутової Комісії, яка підготувала новий статут. Через недогляд пропущено в тому складі п-і Марію Мудрик, яка була секретаркою Комісії. Прохаємо вибачення за цей недогляд. Ред. „Вістей СФУЖО“

25-ЛІТТЯ СФУЖО В ЗСА

У днях 27 і 28 жовтня 1973 р. Комітет, зложений із представниць складових організацій під проводом п-і Марії Квітковської, вшанував ювілей СФУЖО двома імпрезами в Дітройті. Наперед відбувся панель на тему „Українська жінка вчора і сьогодні“. Панелістками були пп. Ірина Пеленська, Олена Лісківська і Рома Дигдало. Проварила панель п-і Віра Андрушків. У дискусії брали участь усі присутні.

Другого дня відбувся бенкет із головною доповіддю п-і Ірини Павличковської на тему 25-літнього шляху СФУЖО. У мистецькій частині виступила солістка Христина Липецька, а речитації виконали пп. А. Мушинська, О. Лісківська і В. Гординська.

Атракцією цього свята була виставка рідкісних узорів із Полтавщини, що їх виконала п-і Люба Луцька із своїм гуртом і передала до диспозиції СФУЖО.

Дня 18 листопада 1973 р. відбулося таке Свято в Рочестері. Його підготував комітет із складових організацій, а очолила його п-і Слава Зелез (УЗХ). Свято відкрила голова Окр. Ради п-і Марія Крамарчук. Промову про діяльність СФУЖО за 25 років виголосила п-і Стефанія Савчук, голова СФУЖО. З привітальним словом виступила п-і Олександра Селепина, голова Об'єднання Українських Православних Сестрицтв. У мистецькій програмі пластовий гурток „Блискавка“ виступив із піснями, а пластунка Мія Бах захопила всіх грою

на фортепіані. Бенкет зібрав добірну публіку.

До комітету відзначення ввійшли — окрім згаданих уже пань — пп. Люба Шмігель, Анна Франчук, Іванна Мартинець, Анна Яковина, Ірина Михайлюк, Надя Омельченко, Міра Повх, Ірина Руснак, Анна Чернецька.

ЧЛЕНИ-ДОБРОДІІ СФУЖО

Як відомо з преси, 2 грудня 1973 р. зорганізоване українське жіноцтво м. Монреалу відзначувало 25-річчя СФУЖО. На заклик голови п-і С. Савчук піддержати СФУЖО морально й матеріально, найперше відізвався син зеленої Буковини п. Іван Сербин. Народжений 26 січня 1919 р. у черновецькому повіті. Після 2-ої світової війни п. І. Сербин опинився у Франції, а відтак переїхав до Канади. Зразу став членом організації УНО. Меткий, привітної вдачі, придбав собі багато приятелів і довір'я в людей. Гідно й дбайливо веде свої підприємства. Доцінюючи велику працю СФУЖО, без вагань став її членом-добродієм, із річною вкладкою 100 дол.

Другою зголосилася дочка галицького Поділля п-і Христина Білокрила. Народилася вона в селі Петликівцях Старих, Бучацького повіту в сім'ї Антона і Марії Олійників. Там же закінчила народню школу. Одружилася з Олексом Білокрилим. У 1935 році обидвоє виїхали до Франції і до 1951 року жили в Парижі. В тім же році приїхали до Канади і поселились у Монреалі. П-і Христина є членкою

П-і Христина Білокрила з Монреалу стала Членом-Добродієм СФУЖО

Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб і виконує з посвятою взяті на себе обов'язки. Вона є взором активної членки.

Щоб виблагати кращу долю українському народові, крім гарячих молитов у церкві св. Архистратига Михаїла, до якої обидвоє належать, стала членом-добродієм ФУЖО.

Віriamo, що слідами п. Івана Сербина піде багато наших підприємців, а за прикладом п-і Христини Білокрилої наше жіноцтво. С. Б.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОУЖ У ВЕЛИКОБРИТАНІІ

У дня 20 і 21 жовтня 1973 р. відбулися в Лондоні 25-ті Ювілейні Загальні Збори Організації Українських Жінок у Великобританії (ОУЖ), у присутності понад 50 делегаток і гостей, від 33-ох Гуртків ОУЖ, в яких зорганізовано понад 2,000 членок.

Збори, які пройшли в дружній і діловій атмосфері, заслухали й обговорили звіти уступаючої Управи, програмову доповідь п-ні А. Остап'юк, схвалили резолюції і вибрали нову Управу. Головну Управу очолила п-і Леся Марків, дотеперішня секретарка Управи, а п-і А. Остап'юк, довголітня (13 років) голова Гол. Управи, якій вручено з нагоди ювілею чудову китицю 25 троянд, очолила Контр. Комісію.

Господарем Зборів був Лондонський Гурток ОУЖ, який гарно вив'язався із своїх завдань.

Учасниця

XV. Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціативи й фундації б. президента м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду для жінок-письменниць. У виконанні тієї постанови проголошуємо оцим

XV. ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО.

Предметом Конкурсу є оповідання з ділянки парапсихології, яка займається надприродними явищами людського сприймання.

На нагороду призначено 200 дол., а саме — по 100 дол. за два рівнорядні літературні твори.

Учасниками Конкурсу можуть бути жінки-письменниці або ті, що хотіли б ними бути.

Нагороду й відзначення приділить Жюрі, в склад якого ввійшли — д-р Анна Бойцун, д-р Лариса Онишкевич і д-р Леонід Рудницький.

Реченець закінчення Конкурсу — 31 травня 1974 р.

Конкурсіві твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище авторки в окремій запечатаній коверті на адресу журналу „Наше Життя“, з допискою: „Для Комітету Літературної Нагороди“.

WFUWO, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141

Українська ВИШИВКА

ЗРУЧНІ КИПТАРИКИ

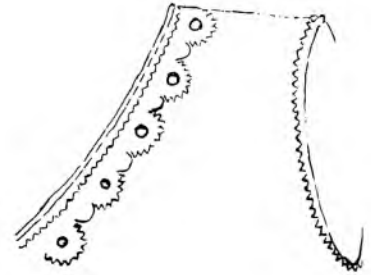
З України приходять вістки про щораз то нове приспособлення народніх мотивів до сучасного одягу. В листопаді 1973 р. подали ми моделі плащиків для дівчаток. А тепер

хочемо познайомити наших читачок із загально поширеними киптариками. Ці безрукавки тепер назагал дуже модні і носять їх чи то до спіднички, чи то до штанів. А Будинки

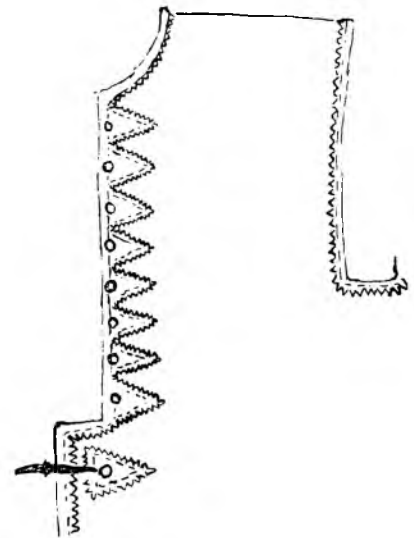

Киптарыки, прикрашені народніми мотивами
Jackets, adorned with folk art motifs

Рисувала Ірина Мельник-Юрчак

Шкіряні зубці до киптарыка ч. 1, прибрані металевими гудзиками

Зубці з відмінного вовняного матеріалу при киптарыку ч. 2

Моделів в Україні додають їм ще спеціальну українську нотку.

Киптарыки цікаві ще й тим, що вносять у жіночий стрій кольорову відмінність. Наприклад, зелений киптарык гарно виглядає на брунатній сукні, а цеглястий на сукні піскової краски. Може бути того ж кольору, що спідничка чи штани, або відмінного.

Ч. 1. Довгий киптарык із зеленого сукна без підшивки. Довкруги країв обведений тасьмою того самого кольору, що пришита на машині. З одного краю вона обведена зикзаком, що виконаний брунатною волічкою. Головною прикрасою киптарыка —

Чи є щось в світі, що могло б дорівняти своїм запахом свіжому хлібці? Чи може бути для господині краще почуття як тоді, коли своїми руками вибирає свіжий, гарячий хлібець, калач чи булку з печі? Чому б не спробувати? Це не тяжко, а корисно — смачно, здорово й економічно. Для виготовлення доброго дріжджевого печива потрібно таких складників: **Дріжджі** які є прасовані у кісточки або сухі в порошок. 1 ложка або 1 торбінка сухих дріжджів дорівнюють якості одній кістці прасованих або 17 грамів, що приблизно можна сказати — 2 кісточки або дві торбинки дріжджів це те саме, що 3½ декаграма.

Борошно. Найкраще природне, не вибілюване, пшеничне (можна додавати на смак разового, або житнього чи вівсяного).

Рідина: вода або молоко. Від води шкірка в хлібі твердша, молоко додає харчевих вартостей до хліба.

Цукор: Помагає дріжджам рости, а шкірці прирум'янитись.

це шкіряні зубці, приміщені здовж передньої поли. Зубці вирізані із брунатої штучної шкіри і прикріплені при допомозі металевих кілець (капслів) зовсім так, як на справжніх гуцульських киптарях. До прикріплення кілець можна придбати спеціальне приладдя.

4. **Короткий киптарик** із сукна піскової краски. Відзначається широким вирізом зпереду, що збільшує його декоративність. Краї його обшиті, як і в попередньому — брунатою тасьмою. Здовж переднього вирізу приміщені зубці, виконані з брунатоного сукна. Зубці прикріплені машинним стібом до киптарика, а в насаді кожного зубця приміщений золотий гудзик. Нижче вирізу зубці більшого розміру. До золотих гудзиків на більших зубцях прикріпле тасьма, якою киптарик зав'язується.

Сіль: контролює ріст дріжджів та додає смаку.

Товщ: робить хліб ніжнішим.

Яйця додають смаку, краски і харчевих вартостей.

Білий хліб (пісний)

2 торбинки дріжджів (або 3½ дкг.)
2 горнятка теплої води (110° Ф.)
2 ложки цукру
1 ложка солі
¼ горнятка олії (оливи)
6½ горнятка борошна (муки)

Розпустити дріжджі в теплій воді, додати цукор, сіль і олію, зрешті половину муки добре розбити (можна електр. мішалом), а другою половиною замісити. Місити не більше як 10 хвилин. Зложити в змащену олією велику миску, змастити олією тісто зверху, накрити полотняним платком та поставити в теплом, затишному місці; хай росте около 45 хв. або аж виросте подвійно.

Вдарити тісто в середину, обернути верхньою стороною в низ, хай відпичне 5 хв. Поділити на дві частини, виробити обидві частини окремо на два осбні хлібці: розкачувати тісто валком на прямокутник 18 x 9. Коротший кінець починаємо скручувати як роляду або маківник. Коли дійдемо до кінця — зліплювати кінці притискаючи великими пальцями.

Вставити хлібець у добре змащену товщом форму 9 x 5 x 2 інчі, закінченням роляди в спід, злегка помастити тісто оливою та поставити нехай підростає. Те саме зробити з другим кусником тіста. В міжчасі нагріти піч до 400 ст. Ф. Коли тісто у формі виросте подвійно (около 1 год.) вставити до печі на полиці, нижчій від середущої на 35—45 хвилин.

Заввага: Найкраще до випікання хліба це чорна бляшка посудина, в ясній посудині треба пекти 15 хв. довше; в скляній обнизити температуру печі на 25 ст. ниж-

че. Почищий припис надається дуже добре на пісний калач (спосіб виплетення калача при слідуємій приписі).

Калач

2 торбинки дріжджів
½ горнятка теплої води
1½ горнятка перевареного, прохолодженого молока
1 ложка солі
¼ горнятка цукру
¼ горнятка олії (оливи)
3 яйця, розколючені
2 фунти борошна (муки), (около 7½ горнятка)

Дріжджі розпустити в теплій воді, додавати по черзі 5 чергових складників, зрешті муку і нею замісити добре, еластичне тісто. Вложити тісто в змащену олією велику миску, накрити полотняним платком та залишити, нехай росте в теплом місці 1½—2 годин. Вдарити тісто та обернути верхом на спід. За 5 хвилин на стільниці виробити рівний округлий бохончик, поділити його ножом на рівні чотири частини, кожен частину на рівний округлий бохончик та скласти по черзі. Починаючи від першого з трьох по черзі робити на стільниці долонями довгі валки на середині грубші, а на кінцях тонші. Валки класти побіч себе, легко зсипаючи (щоб не склеювались). Від середини до кінця в одну та другу сторону плести калач і зліпити кінці. Підкрадаючи руки від кінців калача і до середини перенести його на змащений лист та покласти його по діагоналі, щоб у цей спосіб використати для нього як найбільше місця. Останню четвертину тіста поділити знов на чотири рівні частини, викачувати подібно як повище чотири валки і сплести вчетверо тонший однак такий же довгий, як попередній калач. Наложити його на верх попереднього, накрити полотняним платком та дати рости около годину. Коли вже досить виросте, помастити яйцем, змішаним з ложкою води та обсипати маком. Коли любимо багато маку на колачі, тоді три середущі пальці руки змочити водою, наложити на мак на плиткій тарілці і дотикати подинючих сплетів колача. Повторювати поки калач не є ввесь з маком.

Вставити в нагріту до 400 ст. Ф.

(Закінчення на обгортці)

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXI.

JANUARY, 1974

No. 1

WORLD TRADE CENTER CHRISTMAS FESTIVAL

The World Trade Center in New York City held its annual holiday festival "Christmas Around the World" from December 11, 1973 through January 1, 1974. Eighteen nations displayed some aspect of Christmas tradition or holiday custom in their land. These ranged from Finnish children's drawings of how they celebrate Christmas to Japanese New Year's decorations including floral arrangements and lanterns.

The Ukrainian exhibit, sponsored by Branch 64 UNWLA and executed by Slava Gerulak, was a winter scene of Hutzul Carolers -- nine 25 inch high ceramic figurines -- with the lead figure holding a lighted star. The colorful statuettes in the snow and evergreen setting attracted every passerby. Those interested in art commented on the artistic qualities, while the average visitor found it "lovely, peaceful, appealing" -- even the school children stopped of their own accord to gaze upon the beautiful display.

The holiday festival included midday international musical programs. Through the efforts of Miss Kalyna Chichka-Andrienko the Ukrainian program included the SUMA dance group from Yonkers, N. Y., under the direction of Wolodymyr Uzdejchuk and a bandura duet, Vera and Olenka Shumylowych.

This was another occasion on which it was necessary, over and over again, to say "Ukraine is not in Russia," "Ukrainians are not Russians." Although material of any political nature was not permitted, the UNWLA Culture Chairman, Lyuba Wolynetz, had provided an excellent text for a leaflet on Ukrainian Christmas

'I Remember Mama'

I REMEMBER MAMA -- as a Homemaker -- who took care of her family, her husband and two lively and energetic girls!

I REMEMBER MAMA -- as a Business Woman -- helping her husband in running an established business and overseeing some 25 employees! And then . . .

I REMEMBER MAMA -- as a Clubwoman -- who was actively involved in the Women's Aid Society and the Ladies Auxiliary of the Ukrainian Democratic Club!

The Women's Aid Society, of which my mother Mary Chuma was a member for more than 48 years, had its founding in the late 1890's with its greatest growth in membership occurring in the 1920's and 30's due to the greater influx of Ukrainian immigration to the United States. Even in its infancy this and other fraternal organizations offered the Ukrainian woman the opportunity to be useful and contribute to the betterment of our people; to promote and carry out civic, educational and charitable projects; and to work together for a free Ukraine. In addition to this, the organizations afford-

traditions and carols which was distributed during the exhibit. It was possible -- perhaps even better -- to talk for a few minutes with interested viewers on Ukraine and the USSR. It is becoming more and more evident that although printed matter for distribution is good and even desirable -- much of it is discarded by disinterested persons -- and the availability of well informed attendants at exhibits is very important.

ed our mothers an opportunity to just get away from the home and family for a little while, to make new friends and also enjoy old friendships.

Soon names such as Julia Jarema, Julia Shustakewych, Olena Lototska, Stephanie Abrahamowska, Anastasia Wagner, Anna Kmetz, Eva Kobzar, Olga Shust, Maria Marusevich, Maria Demydchuk, Janet Bencal, and Eudokia Lykthey (the mother of our UNWLA Vice-President Alexandra Riznyk) entered topics of conversations at home and these ladies became well known to me.

Together these women had the vision to see the need of a central women's organization; and in May of 1925, representatives from the Ukrainian Women's Hromada, Women's Aid Society, and the Ukrainian Democratic Women's Club met in New York City and established the Ukrainian National Women's League of America as a national organization with Julia Shustakewych as its first president. Subsequently, the Ukrainian Women's Hromada became known as UNWLA Branch 1, while the Women's Aid Society and the Ukrainian Democratic Women's Club became UNWLA Branch 3 and 4 respectively.

If there ever was an example of how a little group made things happen, it is the story of these pioneers of the UNWLA. They truly exemplified the words of a famous President of Columbia University who said that the world is divided into three classes of people: (1) a very small group that makes things happen; (2) a somewhat larger group

that watches things happen; and (3) the great multitude which never knew what happened.

It is appropriate, accordingly, for us to study and stress the records of service of these pioneers of the UNWLA. Intriguing biographies and articles have been written about many of them showing they were women of high calibre working for what they were convinced were the best interests of everyone, but especially for the UNWLA.

The League has grown to be the largest Ukrainian women's organization in the U. S. A. It has an approximate membership of 3500 women in 111 Branches. These Branches have given material aid to schools, organizations and individuals both here and abroad. Homeland customs have also been perpetuated through community programs as the Branches sponsored classes in folk arts, dancing and dramatics.

But one of the League's greatest accomplishments occurred in

the 1940's when the first edition of our bilingual journal "Our Life" was printed. This publication has been the voice of Ukrainian women and has been the means of sharing the League's work with others. The League has also published a collection of works of Lesya Ukrainka entitled "The Spirit of Flame," and a history of our women called "Women of Ukraine."

As the League grew and participated in the American community on an even larger scale, it joined the General Federation of Women's Clubs, the largest American women's organization; and also became a member of the National Council of Women, for it was apparent to our mothers that working with other groups we would be able to accomplish much more.

Many, many persons have given of their best in various capacities and it would be impossible to estimate the hours of work which have been given by our

mothers for the UNWLA -- hours which have meant progress and increased spirit for the whole organization. All of this service was given throughout the years without compensation except for the satisfaction which comes of a job well done. Now it is up to us to continue the work of our mothers so that the UNWLA can continue to be the strong influential organization it is and should be. Whatever the UNWLA is, depends on you!

My individual membership in the UNWLA has been much enhanced by my exposure to, and knowledge of, the positive attitudes of our pioneer members. Yes, "I Remember Mama" in so many wonderful ways for she instilled in me my love and knowledge of my Ukrainian ancestry.

Rosalie C. Polche
Vice-President
New York Regional
Council UNWLA

UNWLA'S PARLIAMENTARIANS

The UNWLA is fortunate to have within its ranks two registered Parliamentarians.

Mrs. Louise Saks of Michigan, a Br. 80 member, is a member of the National Association of Parliamentarians (N.A.P.) and the American Institute of Parliamentarians (A.I.P.). Currently she is assisting Mrs. Anastasia Volker, Organizational Chairman UNWLA, in instructing our members in parliamentary procedures and practice.

Mrs. Dora Rak, UNWLA By-laws Chairman, is a member of N.A.P. and belongs to the Palisades Unit of N.A.P. in New Jersey. Mrs. Rak was an alternate delegate to the Biennial Convention of the Jersey State Association of Parliamentarians in November.

A leader duplicates himself in others. He is a "man" builder. He helps those under him to grow big because he realizes that the more big people an organization has, the stronger it will be.

Lesia Ukrainka

R H Y T H M S

O where have you gone, my vociferous words
Without which my sorrow is numb?
Like waters in spring to the gullies and glades,
You've dispersed and your voice is turned dumb.
Why do you not rise, like the waves of the sea,
And shout to the sky as you roll,
Make deaf with your surges my sorrow of heart
And raising a tempest to tear it apart.
Come shattering the grief of my soul?
I have nurtured your spirits, O words of my verse,
And fed you with blood from my veins,
But not that you flow like a trickle of venom
Or rust out men's souls with your pains.
On boisterous billows and radiant beams
Swift sparks and bright stars as they fall,
On fiery lightnings and scimitars keen
I'd breed you up bravest of all! —
To waken the mountains to echoes, not groans,
To pierce, and not poison, the heart into moans,
Not a whine but a song you must be.
Strike hard and cut deep, even ruthlessly slay,
No shower of autumn that drips half a day.
Flame and burn in the fiercest degree!

Chapter 37 News

To observe the 100th Anniversary of the birth of the Ukrainian poet Bohdan Lepky (1872-1941), Chapter 37 had a "Literary Evening" at their January meeting. Mrs. Maria Pavlosavich, who knew Bohdan Lepky, was the guest speaker. She is the mother-in-law of Mark Lepky, a nephew of the poet. Mrs. Pavlosavich recalled seeing Bohdan Lepky give an inspiring lecture on the works of Taras Shevchenko in Ukraine. She read Lepky's poem "Sviaty Vechir" and excerpts from his biography describing his family's celebration of Christmas Eve in the Bezahany province.

Donia Demray and Stella Fedyk conducted a Cross-stitch Workshop for the Oakland County Campfire Girls' Leaders in February. They prepared pin cushion kits for the ladies to cross-stitch. Later in the month Anastasia Volker taught this same group how to make the Ukrainian Easter egg.

All of the Chapters of the Detroit Regional Council cooperated in the "Sviachene" on March 1, 1973 planned with the Women's Association of the Drayton Avenue Presbyterian Church of Ferndale, Michigan. The project consisted of three parts: Ukrainian Easter Egg Demonstrations; A traditional Easter table, Easter luncheon, and commentaries on the food and religious customs demonstrated by the clergy; and a delightful demonstration of "Hayilky." Myrtle Slaby, president of Chapter 37, was the chairman of the event. Anastasia Volker, vice-president of Chapter 37, was chairman of the Ukrainian Easter Egg Demonstration and crafts exhibits. The traditional Easter table display was arranged by Roma Kohut of Chapter 56. The Easter luncheon was prepared by the chapters of the Detroit Regional Council. Anne Strokon of Chapter 37 prepared and donated the borsch for our 300

guests. The Women's Association of the Drayton Avenue Presbyterian Church set the tables and served the food. Justine Nelligan, President of Chapter 58 and Anastasia Volker of Chapter 37 gave the Easter Cus-

Myrtle Slaby — President of Branch 37 in Detroit, Mich.

toms and Food commentaries. Rev. Father Bernard Panczuk of the Immaculate Conception Ukrainian Catholic Church blessed the Traditional food basket. Rev. Chase Hunt of the Drayton Avenue Presbyterian Church said the Grace before the meal.

After luncheon Myroslava Stefaniuk of Chapter 96 gave a commentary on "Hayilky" and members from Chapters 96, 76, and 56 performed the traditional songs and games. Rev. Father Nestor Stolarchuk of St. Mary's Ukrainian Orthodox Church gave the benediction to close the inspiring cultural-religious afternoon.

Among the many Pysanka Workshops that Anastasia Volker conducted in the name of the UNWLA there was a special one at the Farmington Community Center in Farmington, Mich. It was part of their Adult Education Program. Mrs. Volker's

course consisted of three day classes, three night classes and three advanced classes in the art of making Ukrainian Easter eggs and the history of the symbols.

Myrtle Slaby spent an exciting afternoon session at the Wilson School in Ferndale, Mich. teaching Mrs. Harris's fourth grade class how to make Pysanky. The lesson included Ukrainian history, geography, and meaning of the symbols drawn on the eggs. The class presented Chapter 37 with a check for the Home for Senior Citizens planned by the Detroit Regional Council. Later Chapter 37 presented Mrs. Harris's class with a copy of "The Ukrainians in America" by Myron B. Kuropas for the school library.

On August 3-5, Chapter 37 participated in the Ukrainian week-end of the Detroit Ethnic Festival by preparing and selling foods in the Regional Council Food Booth. Stella Fedyk, Mary Krafton, Myrtle Slaby, and Sophie Small worked in the booth. Anastasia Volker supervised the Regional Council Arts and Crafts Demonstration booth in addition to being a member of the Ukrainian Festival Committee.

SLEEVELESS JACKETS

Sleeveless jackets are now in style: they may be worn very well with dresses or slacks. The colors may either match or contrast each other. The designers of Ukraine add a folk art touch to this piece of garment and, therefore, refer to it as "kyptaryk."

The first model shows a green "kyptaryk" worn with a pair of brown slacks. The cut is straight; the ornamentation consists of zig-zags in brown leather.

The next "kyptaryk" shown is shorter. The deep cut in the front enables the blouse or dress to show. The "kyptaryk" is ornamented around the edge with a zig-zag made from dark woolen cloth.

The "kyptaryks" serve as an attractive wear and are easier to make than sweaters.

Щедрий вечір

ТІТКА КАТРЯ

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР, УКРАЇНО МОЯ!

Там, за ріками, на сході,
На високім небозводі,
Ой, там сяє зоря,
Щедрий вечір!
Добрий вечір,
Україно моя!

Там шумлять свячені боди,
Хоч зима, сніги, негоди,
Бо там сяє зоря.
Щедрий вечір!
Добрий вечір,
Україно моя!

П'ють свячену воду люди,
З нею силу ллють у груди.
Ой, там сяє зоря.
Щедрий вечір!
Добрий вечір,
Україно моя!

Ой, дай Боже, сил набрати,
Ой, дай Боже, тьму прогнати,
Щоб не згасла зоря.
Щедрий вечір!
Добрий вечір,
Україно моя!

Хай нам сяє, не згасає
Понад нашим рідним краєм
Ясна Божя зоря.
Щедрий вечір!
Добрий вечір,
Україно моя!

К. Перелісна

МІЙ ВЕДМЕДИК

Я ведмедика люблю,
З ним гуляю й разом сплю,
І нікуди я його
Не пускаю одного.

Він ходити сам не вміє
Й безпеку розуміє.
Як скажу: „Отут сиди!“
Він не піде нікуди.

Настала довга холодна зима... Дні такі короткі... Як прийдеш із школи, поки пообідаєш — вже й потемніло надворі. А тут ще мама загадає посуд помити...

Не те що влітку: і дні довгі, і посуду, здається, менше... І чого то зима така довга?

Але ми не журимось: як стане надворі зимно й темно, в найкоротші й найхолодніші дні приходить до нас Різдво. І шкода було б якби це був тільки один день. Ні, Різдво триває довго!

Спочатку ми готуємось до Різдва. Мама починає коржики напикати, щоб було досить на Свята — і для колядників, і для гостей, і для нас самих. А ми робимо забавки та ялинку. Звичайно, в крамниці таких речей можна купити, але якщо зробити самим, це буде щось особливе, таке, що ні в кого нема. Можна купити білі плястичні кульки й повтикати в них шпильками різнокольорове намисто та блискітки: червоні з чорним і трохи жовтих потім темнозелені з помаранчевими, сині з жовтими — так, як на наших українських вишивках і взірцях. А то ще можна кульочки з вати нализати на білу нитку й обвести навкруги ялинки. З журавлини, що по-англійськи називається *cranberry* і в Різдвяний час продається свіжа в крамницях, можна нализати намиста й навісок на ялинку. А також дуже гарно виглядають цукерки, привішені за ниточки до гілок, маленькі яблучка й помаранчі. В Україні діти дуже любили час від часу зняти яблучко з ялинки, там, де його не дуже видно і поласувати.

В Америці є звичай, щоб друзі збиралися й разом прикрашали ялинку. Це можна робити й нам. Під час праці можна повправлятися, щоб гарно співати колядки.

Ну, то й кожна мама щось спеціально смачного приготує для такої нагоди.

А ще ж не забудьмо, що 19 грудня завітає до нас Святий Миколай! Він прийде до нас в Рідну Школу, з подаруночками для чемних дітей (а нечемні дістануть різку!). Навіть якщо хтось був не зовсім чемний, але вже більш не буде зле поводитись, отримає від Святого Миколая книжечку й ласкаве слово.

Нарешті — Різдво. Вечірня зірка провіщає народження Бога нашого — Ісуса Христа. В хаті ладно, тепло, всі вдома й чекають на вечерю. Починають із куті, потім борщик, варенички, риба, голубці й пампушки.

— От якби кожен день у нас така вечеря! — каже ласунчик — Петрусь.

— Воно не було б так смачно, якби кожен день, — відповідає мама й подає йому ще одну пампушечку.

А тут і колядники в двері стукають. Це старші діти з молодечої організації, і з ними Петрусів брат Грицько, що з торбою ходить. Туди він кладе коляду: гроші для української школи й різні ласощі для колядників.

Після вечері й Петрусь піде колядувати — до бабусі та до хрищеного тата. Він їм і понесе вечерю, щоб покуштували, що доброго мама наварила.

От і Різдво минуло... Дні почали довшати, — це теж один із Різдвяних дарунків. І через те, що це був день народження Ісуса Христа, початок нового часу, вже скоро по Різдіві настає Нсвий Рік. Старші сидять до півночі, чекають тієї хвилини, коли прийде Новий Рік з новим щастям, а діти вже в той час солодко сплять. Але й для них було своє дуже цікаве свято.

Напередодні Йордану українці святкують Щедрий Вечір. Знову ціла сім'я сідає до врочистої вечері, і часом ще й не закінчать смакувати страви, як під вікном уже щедрівники співають:

Чи вдома, вдома
Господар дому?
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

Як можна сказати, що господаря нема, коли у вікно видно, що всі вдома й чекають на таких гостей, як щедрівники. Господар відчиняє двері й запрошує щедрівників у хату.

— Але ми не самі, — каже Петрусів брат, — а з козою!

— З козою?! — перелякано кричить господар. — З козою не можна. Вона нам килим забрудить.

— Вона у нас чистенька, гарненька, легенька, ніжками тупу-тупу, не розвалить вам халупу, тільки дайте їй сіна, бо сьогодні ще не їла.

— Я сіна не маю, — каже господиня. — Може вона картоплю буде їсти?

— Буде, буде, тільки пустіть у хату.

— Ням, ням!!! — почувлось згадвору.

— А це ще що таке? — здивувалась господиня. — У нас котика нема.

— А це наш кіт, — пояснив Грицько. — Він плаче, йому кози шкода — просить, щоб ви пустили.

В хату вскочив „Кіт“. Справді це був Петрус, зодягнений у вивернений догори хутром козушок, з довгими „котячими“ вусами — зовсім, як його старший брат Грицько (тільки в Грицька вуса справжні).

— Ням, ням!!! — не вгавав „Кіт“ і тягнув за мотузку до хати „Козу“. А що ж то була за коза! В неї мордочка з дощок, вуха з де-

рев'яних ложек, сама вивернутим кожухом покрита — рукави, як передні ноги, звисають — ще й хвостом, з ключчя зробленим, хахає. І так же жалібно мекекекає!

— Ну, хай вже йде та погріється, та картоплею поласує, — змишувалась господиня.

Щедрівники ввійшли і заспівали ще одну щедрівку:

Щедрик, щедрик,
Щедрівочка,
Прилетіла ластівочка...

А далі стали щедрівники урочисто господарів вітати й бажати їм добра та щастя в новому році.

А коза! Вона по всій хаті бігає, стільці перекидає, а кіт за нею слідом. Коза брикнула кота, він на неї скочив, дряпнув їй, коза мекнула і впала. Ой, що ж то тепер буде?

— Наша коза впала, треба дати сала, щоб вона брикала! — проказав урочисто Гриць. „Кіт“ знов почав нявкати.

— Захворів і кіт, ось болять живіт.

— Ще з вашої ласки й для кота ковбаски, — додав Гриць. Господарі відрізали добрий шмат смачної домашньої ковбаси й дали щедрівникам, щоб нібито було чим козу й кота підгодувати.

Небачивши таке, і кіт, і коза з радістю швиденько схопилися і аби їм почали в парі витанцювати, а хлопці „грали“ їм до танцю палицею по качалці.

Весело розпрощавшись із господарями, подякувавши їм за подарунки, „козоводи“ спрямували до сусідньої хати, і вже з-під вікна чути було їх голосний спів:

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

НА ЙОРДАНСЬКІЙ РІЧЦІ

(колядка)

На Йорданській річці
Тиха вода стояла...
Ой, там Мати Божа
Йсуса-сина купала.

А скупавши,
У шовкове сповила,
А сповивши,
У ясельця поклала.

А над тими яслами
Сірі воли стояли,
На святе Дитятко
Своїм духом дихали.

Петро Кізко

СНІГОВА БАБА

Бабу снігову таку зліпили,
Що хто лиш побачив, то хвалив.
Із ломачок руки їй зробили,
Очі й чорні брови — з вугликів.
Ніс із моркви — аж почервонів.
Рот — з лушпиння, що від буряків.
Назбігалась купка дітвори
Бавитись у нашому дворі.
Що одні з них бавились у сніжки,
В інших танець відбивали ніжки —
Все навколо баби снігової,
Гарної такої — і страшною!
По забаві сіли до науки,
Книжки і папери взявши в руки.

К. Перелісна

ОБЕРЕЖНО З КОТОМ!

Не тягни кота за вуса:
Котик сердиться — укусить.
І за лапку не хапай:
Удряє він, так і згай!

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

НЮАРК-ІРВІНГТОН

На невідкличний поклик Божий відійшла від нас 17 липня 1973 р., на 80-му році життя, наша почесна членка й одна з перших членок нашого Відділу, бл. п. **Софія Воробець**. Коли говорити про її великі вартості, то передусім треба згадати про її обов'язковість та відданість нашій організації. Як членка референтури суспільної опіки вона ніколи не відмовила, коли треба було відвідати хвору в шпиталі чи дома. Робила це не тому, що їй цей обов'язок дано, а тому, що хтось цих відвідин потребував чи чекав, як доказу, що організація про них не забуває. Скільки часу й труду вкладала вона у різні збірки на Фонд Сусп. Опіки, знають ті, які з того Фонду користали. Тому Відділ втратив у ній членку, яку всі любили й шанували і всі знають, що такої, як була Покійна у Відділі — вже не буде. Прощаючи її тими скромними словами, кажемо зі смутком, що ми втратили людину з добрим серцем і пам'ять про Неї буде завжди між нами.

На поминках по бл. п. Софії Воробець, окрім Богослужб і квітів, Союзянки зложили 75 доларів на Фонд „Мати й Дитина“ 28 Відділу СУА. Копію збіркової листи переслано дочці Покійної п-і Стефанії Берк. А на Фснд „Мати й Дитина“ при Централі пересилаємо 30 дол.

Референтура сусп. опіки
28 Відділу СУА

**

БРУКЛИН, Н. Й.

З жалем повідомляємо членство СУА, що 9 серпня 1973 р. відійшла у вічність довголітня членка нашого Відділу, бл. п. **Меланія Сорочка**, проживши 84 роки. Походила із Станиславівського півіту. До Америки приїхала в 1903 р. і тут вийшла заміж. Коли в 1930 р. заснувався наш Відділ, вона стала однією з перших його членок. Була скромною вдачі, працювала й дуже жертвенна. Складала більші пожертви на школи і церкви і то не тільки в Півн. Америці, але і в

Аргентині й Югославії. Належала також до Апостольства Молитви.

Полишила в смутку четверо дітей, 8 внуків і 24 правнуки.

Членки нашого Відділу віддали їй останню прислугу, стоячи при домовині на заупокійній Богослужбі із світлом і лентами.

Спи, дорога посестро, нехай земля Вашингтона буде Тобі легкю!

Управа 21 Відділу СУА

**

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З жалем повідомляємо членство СУА про те, що 23 серпня 1973 р. відійшла у вічність наша почесна голова й членка-основниця бл. п. **Анна Бойко**. Була відомою громадською діячкою у Філядельфії й околиці, де брала участь у неодному громадському почині.

В 1929 р. стала співзасновницею 41 Відділу СУА і першою його головою. В 1932 р. дала почин до заснування 42 Відділу СУА „Дочки України“ і була його головою 10 років, а саме в рр. 1933, 1934, 1936—1939, а потім у рр. 1947 і 1948, 1955 і 1956. У роках 1943-45 була містоголовою Гол. Управи, а в рр. 1944-45 головою Окр. Ради СУА.

У ч. 6, 1973 Н. Ж. появилася згадка про неї, як про почесну голову нашого Відділу і бл. п. Анна Бойко ще її прочитала. А вкортці її вже не стало між нами.

Спи, дорога посестро, а пам'ять про Тебе буде в нас вічною!

Управа 42 Відділу СУА

**

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимось сумною вісткою з членством СУА, що в останньому часі дві наші членки відійшли у вічність. Це були:

Бл. п. **Катерина Федоришин**, добра і жертвенна членка, постійна передплатниця „Нашого Життя“. Походила з Сокальщини. Навіть перед смертю, коли наші членки її відвідували, то вона перечитувала наш журнал. Провели її в останню дорогу діти, внуки і правнуки та велика кількість членок нашого Відділу.

Бл. п. **Кароліна Батожинська**,

добра і люблена членка, що прожила 88 років. Наші членки рівнож узяли численну участь в її похороні.

Управа 5 Відділу СУА
ім. кн. Ольги

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Степана Роговського з Ірвінготу, що так передчасно помер, зібрано на стипендію для незалежного студента в Бразилії 229 дол., уфундуваючи її в пам'ять Покійного

Приятелі і знайомі

СЕРДЕЧНЕ СПІВЧУТТЯ складаємо п-і Дарії Гординській та рідні, з приводу смерті її батька бл. п. Михайла Пестрака. Замість квітів на могилу пересилаємо 10 дол. на Стипендійний Фонд СУА.

Д. Ф. Древницькі, Парма, Огайо

ВШАНОВУЮЧИ ПАМ'ЯТЬ моєї дорогої приятельки бл. п. Лесі Чайковської пересилаю 10 дол. на допомогу сиротам.

Маруся Сухарчук-Почтар
Стронгвіл, Огайо

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу дорогої товаришки бл. п. Марії Березюк складаю на Запасний Фонд Н. Ж. 10 доларів

Марія Федорак, Дітройт

У ПАМ'ЯТЬ моєї покійної незабутньої Мами пересилаю передплату для Бабусі.

Оля Целевич, Лонг Айленд Ситі

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ смерті мами бл. п. Юлії Белей, складає 7 дол. на передплату Н. Ж. для „Бабусі“

Люба Домбчевська, Рочестер

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. д-ра Іллі Витановича складаю 5 дол. на Фонд П'ятсот, а родині висловлюю щире співчуття.

Л. Бурачинська, Філядельфія

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У ч. 10 Н. Ж. з 1973 р., стор. 28, подано помилково, що п-і Анна Малій з Акрону складає 4 дол. замість квітів на свіжу могилу бл. п. Анастасії Зепко. А п-і Малій зложила 5 дол. на ту ціль. За цей недогляд препрошуємо.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1974

Правне становище жінки в різних країнах світу

(Продовження)

ФРАНЦІЯ

Свою працю про становище жінок у Франції починає Даніель Александр цитатою з Вольтера, з його філософського словника: „Не дивно, що в кожній країні чоловік став паном і володарем жінки, бо все основане на силі. Він звичайно має велику вищість завдяки своєму тілові і своєму розумові. Жінкам признають товариські та чуттєві прикмети. Загалом кажучи, виглядає, що вони створені для того, щоб злагіднювати чоловічі манери . . .“ — Такі переконання про жіночу менше-вартість відзеркалені і в правному становищі жінки і хоч в модерному індустріялізованому суспільстві змагання до повної емансипації призводить до певних змін — стара традиція поступається дуже поволі.

Жінка у Франції має право вживати свого дівочого прізвища для офіційних цілей, але тільки з додатком „жінка такого то“ або „вдова по такому то“, і т. д. Жінки мають право носити чоловікове прізвище і після чоловічої смерті, але це їм забороняється у випадках розірвання шлюбу. Правне місце замешкання — донедавна автоматично чоловікове — від 1971 вирішується обопільною згодою (хоч у випадках конфлікту — рішення залишається за чоловіком). До 1970 р. чоловік уважався правним головою родини — новий закон передбачає спільне ведення родинних справ. До 1965 р. чоловік мав право заборонити жінці працювати поза домом. Тепер закон зобов'язує обох утримувати дім і родину, з тим, що жіноча частка зобов'язання може бути у формі домашньої праці. Новий закон у 1970 р. встановив рівність між батьками щодо зобов'язань і привілеїв у відношенні до дітей, а закон із 1972 р. зрівняв у правах позашлюбних дітей із шлюбними. Контроль народин строго регулю-

вана законом: продаж контрацептивних засобів вимагає лікарської рецепти, аборти — карані як злочини, згідно з кримінальним кодексом.

У справах zatrudнення жінки зустрічаються з наявною дискримінацією. Вимовний уже сам факт, що перед 1965 р. жінка потребувала чоловікового дозволу на працю. В різних класифікаціях праць офіційно й одверто забороняється доступ жінкам. Наприклад, жінка не має права займати посту „*préfet*“ — адміністратора дільниці, т. зв. департаменту. На пости громадської служби, що вимагають змагання в іспитах, окремі іспити передбачені для аплікантів-жінок. Все таки, жінки становили в 1968 р. 1/3 робочої сили Франції, а в 1971 р. було 20% жінок серед правників, 12% серед лікарів, 4% серед інженерів та 3% серед високих урядників.

Право голосувати французькі жінки здобули щойно 1944 року. Жіноча участь у політичному житті Франції — незначна. Тим більше звернув увагу на себе факт, що в 1972 р. зперше жінка була вибрана на пост президента міської ради Парижа.

У Франції діє ціла низка пільгових та охоронних законів для жінок, зокрема для вагітних. Жінкам заборонена нічна та підземна праця, праця понад 10 годин на добу тощо. Вагітним прислуговує обов'язкова відпустка 6 тижнів перед родами і 8 тижнів після родів, а спеціальне материнське суспільне забезпечення дає про забезпечення матерів доходом. Жінки, які працюють на державній праці, мають право взяти дворічну відпустку для виховання дитини — відпустку, яка може бути продовжена до 10 літ без втрати права на місце zatrudнення.

СРСР

Про становище жінок у Радянському Союзі пише викладач права в австралійському Державному

університеті в Кенбері, Еліс Ер-Сун Тей. Згідно з панівною в СРСР ідеологією — рівноправність жінок із чоловіками в суспільній, політичній і економічній сферах життя — це засадничий, невідкличний принцип. Що більше, соціалізм вважається тим єдиним суспільним ладом, який може забезпечити повну емансипацію жінок. Згідно із вченням Маркса та Енгельса традиційна аграрна феодална й буржуазна родина — це економічна установа побудована на принципі приватної власності і поділу праці, яка сама собою вимагає економічної, а за тим і соціальної залежності та підлеглості жіночого партнера. В модерних обставинах економічного індивідуалізму опертого на приватній власності, буржуазне подружжя — це інституціоналізований різновид проституції. Жінка в цих обставинах, на думку Енгельса, відрізняється від звичайної куртизани тільки тим, що вона не продає свого тіла, як заробітчаника, „наштуки“, але продає його раз на завжди. Родинне життя пролетаріату — здаля від ніщівних впливів приватної власності — і хоч воно терпить від постійних матеріальних недостатків, усе таки воно, на думку Енгельса, побудоване на рівності, взаємній любові, свободі розлуки, і тому працююча жінка-пролетарка не така залежна від чоловіка, як жінка з кругів буржуазії.

Пані Тей пише про вікову традицію брутальності до жінок у давній царській Росії, — брутальності, що її дехто вважає залишком орієнтальних татарських впливів та про відсутність у Росії лицарської традиції, такої поширеної в свій час у Західній Європі. В 16—17 століттях у Росії жінки навіть найкращих аристократичних родів терпіли побої різками, були змушувані до участі в п'яних оргіях або в'язнені в монастирах, коли їх присутність не була більш побажаною. Починаючи від 18 ст.

російська аристократія почала европеїзуватися: манри злагідніли, але залежність жінок продовжувалася. З'єднання державної влади з церковною ще більш утруднювало становище жінки: релігійні санкції в справах подружжя, розводу, подружньої зради, переходу до іншої релігійної групи інкорпоровано в приписи кар: ого й цивільного права. В селянських родинах дівчина переходила з-під абсолютної влади батька під абсолютну владу чоловіка. В дореволюційному російському цивільному кодексі жінку зобов'язувало до несблженого послуух чоловікові, що був офіційно назначений головою родини. Жінка не тільки приймала чоловікове прізвище та місце замешкання, вона пстребувала його дозволу, щоб отримати будь-яку працю, а теж, щоб отримати окремий пашпорт, який був потрібний для подорожування. Цікавим одначе є факт, що в Росії жінка зберігала за собою право власности на майно і жінки — власниці великих посілостей, мали право бути репрезентованими в земствах. Таким чином правну дискримінацію відчували найбільше жінки з кругів працюючої інтелігенції та робітництва.

Російська література 19 ст. почала ідеалізувати жіночі постаті: жінки в літературі того часу — каже пані Тей — це здебільша сильні характери, витривалі, вірні, щедрі, часто практичні й зарадні, без проявів нерози — у противагу до чоловічих постатей, що зображені часто як аскети, інтелектуалісти, чесні, але не-енергійні характери, нерідко фізично або психічно хворі, мрійники-ескеіпісти, що не вмють давати собі раду з реальністю.

Пишучи про становище жінки після революції 1917 р., пані Тей розрізняє кілька окремих періодів.

Ранній після-революційний період 1917—1936. Офіційно права жінок зрівняно з правами чоловіків. Подружжя почало бути регульоване не релігійними приписами, але цивільним правом. Дозволено розводи за обопільною згодою. Дітей — шлюбних і позашлюбних — зрівняно в їхніх правах на утримання і спадок. Обоіх батьків зобов'язано до утримання й вихову-

вання дітей. Легалізовано аборти. В 1920-их рр. гаряче дискутовано в СРСР проблеми статевої свободи. Кодекс з 1926 р. надав однакових прав зареєстрованим подружжям і подружжям „де факто“, тобто парам, що жили з собою „: а віру“. Подружні партнери могли — але не мусіли — прийняти спільне прізвище і спільне місце замешкання. Кожен із подружжя мав право на аліменти від подружнього партнера, в час, коли був непрацездатним. Розірвання шлюбу могло відбутися або за обопільною згодою, або просто на основі заяви однієї із сторін. Офіційна думка була, що родина поступово зникатиме і що основні її функції — такі, як виховання дітей, харчування тощо — повинна перебирати держава. В дійсності, каже пані Тей, становище жінки погіршилося, а не покращало. Право на працю стало не привілеєм, але економічною konieczністю. Жінка й надалі була зв'язана родиною і домом, а крім того вона мусіла працювати в установах чи на фабриці. Її можливості індивідуального розвитку звузилися ще більше. А все це на тлі величезних суспільних катаклізмів: примусової колективізації, голоду, зростаючої молодечої злочинности.

Після 1936 р. наступив зворог до більш консервативної політики. Почали пропагувати образ нової сильної радянської родини. Домашню працю почали вважати суспільно корисною — хоч ще недавно панувала думка Леніна про те, що „домашнє життя жінки — це щоденна жертва тисячам неважних дрібниць“. Любов до батьків знову стала етичним абсолютом (донедавна вога залежала від того, чи батьки притримуються офіційної ідеології). Рівночасно батьки стали відповідальними за злочинність і хуліганство малолітніх дітей. Аборти, з винятком терапевтичних, забронено. Утруднено розводи, ускладнюючи процедуральні вимоги до обсях партнерів подружжя та встановлюючи високі реєстраційні оплати. Почалося посилене пропагування материнства: збільшено суспільне забезпечення вагітним і матерям, розбудовано сітку дитячих ясел і садочків. Відповідно до кількості приведених

та світ дітей, матерів почали нагороджувати державними орденами й медалями (мати 10 дітей отримувала звання „матері-героїні“). Всі подружні права й обов'язки стосувались тепер тільки правно зареєстрованих подруж.

Після смерті Сталіна наступили знову деякі зміни. Відкликано заборону нетерапевтичних абортів, упрощено процедуру розводів. У майнових відносинах кожен із подружжя дістав право зберегти власність, придбану перед шлюбом, а крім того набував рівне право до володіння й користування майном, придбаним після шлюбу. Дружина, що займавись домашнім господарством, те мала самостійного заробітку — здобувала таке ж право до спільного майна, придбаного після шлюбу, як і її працюючий чоловік. Обидвоє члени подружжя мали обов'язок утримувати партнера в час його чи її непрацездатности, а обов'язки і привілеї батька і матері щодо виховання й утримання дітей — стали однаковими. Батьки, одначе, були зобов'язані виховувати дітей у комуністичному дусі — в іншому випадку держава могла позбавити їх їхніх батьківських прав і перебрати виховання дітей на себе.

Сьогодні жінка в СРСР має — згідно з Конституцією — рівні з чоловіком права в усіх галузях господарського, державного, культурного і громадсько-політичного життя, а зокрема право на гарантовану працю, на однакову платню, на вибір праці-зайняття й освіти. Вона має теж право на особливі пільги, що їх цілком є охорона здоров'я жінки і материнства. Реальність життя в СРСР примушує жінок до праці поза домом. Навіть лікар чи інженер у СРСР — каже пані Тей — не може сам заробити досить, щоб утримати дружи: у й одну дитину. Не вважаючи на офіційну рівність, жінки в громадському житті не є прпорційно репрезентовані. Пані Тей наводить таку статистику: В 1967 р. серед членів комуністичної партії було не цілих 21% жінок. Серед депутатів до Верховної Ради СРСР було в 1966 р. 28% жінок. Відсоток трошки вищий у республіканських Верховних Радах (34%) та в льокальному управлінні (43%). У

професіях у Радянському Союзі жінки порівняно багато більше, як у деяких західних країнах. Лікарів-жінок у СРСР є, напр., 72% (тоді коли ЗСА тільки 7%, а у Великобританії — 25%). Серед дипломованих інженерів у СРСР є 30% жінок (у ЗСА тільки 1%), серед учителів і працівників освіти й культури — 68%, серед науковців і в допоміжній науковій службі — 45%, серед адвокатів — понад 35%.

Пільги, зв'язані з охороною здоров'я і материнства, включають: заборону праці жінок на важких роботах та обмеження жіночої праці в підземеллі, в металургійній та хемічній індустріях тощо. Особливі норми встановлені для охорони праці вагітних жінок. Працюючі жінки мають право на відпустку з приводу вагітності 56 днів перед родами і 56 днів після родів. У цей час вони одержують допомогу суспільного забезпечення. Суспільне забезпечення надає жінкам ще й деякі інші привілеї: чоловікам прислуговує пенсія від віку 60 років після 25 років праці — жінки мають право на пенсію вже після 55 року життя, після відбуття 20-літньої праці.

Пані Тей покликається на соціологічні дослідження родинного життя і становища жінки в СРСР, що їх провела З. Янкова. Таких дослідів раніше в СРСР взагалі не було, а й тепер вони трапляються рідко. У своїй праці про побутову роль працюючої жінки Янкова дійшла до таких висновків: від 1930-их рр. час, що його жінки витрачають для домашніх обов'язків, не зменшився, а навпаки, зріс. Нові ролі, що відкрилися для жінок, не звільнили їх від старих традиційних роль служіння потребам родини. Чоловіки все ще виконують тільки дуже незначну частку домашніх обов'язків. Приблизно тільки 5% усіх домашніх обов'язків перебрали на себе ресторани, пральні, ясла та інші громадські установи. З-поміж досліджуваних родин тільки 15% мали власні пральні машини, 37% холодильні, 20% пылососи. Ці та інші дані й досліді про становище жінки в СРСР вказують на те, каже пані Тей, що радянська жінка сьогодні має менше часу на відпочинок, на товариське і громадське життя, на самоосвіту, подорожі чи якесь власне улюблене заняття.

(Докінчення буде)

Зміст ХХХ річника:

	ч.	ст.
ХАРЧУВАННЯ		
Лукія Гриців: Курятина — хоч раз у тиждень	2	24
— Святочне печиво	4	26
— Городина	7	25
— Страви зі сиру	9	24
— Різдвяні тістечка	10	24
I. Кашубинська: Особливості сезону		
— На різдвяний стіл	1	23
— На різдвяний стіл	11	24
Таня Кравців: Склиця	8	24
Паска на святковому столі ..	3	26
Городина		
Баклажан смажений	7	25
Капуста по-китайськи	7	25

Х Л І Б И

(Докінчення зі ст. 24)

під на середушу полицю та випікати около 45 хвилин.

Заввага: Коли не потребуємо такого великого калача, можемо його спекти з половини тіста. А з другої половини спекти звичайний хліб, як у попередньому приписі.

Хліб з вівсянкою

- 2 торбинки дріжджів
- ½ горнятка теплої води
- 3 горнятка кип'ячого молока
- 1½ горнятка вівсяних платків
- ½ горнятка цукру
- 1 ложка солі
- ½ горнятка олії (оливи)
- 2 яйця вбиті
- 2 фунти борошна (муки)

Дріжджі розпустити в воді та тримати в тепломі місці, а в міжчасі до великої миски всипати платки вівсяні, цукор, сіль і оливу, запарити кип'ячим молоком, змішати і залишити нехай простигне до теплої температури. Додати дріжджі, яйця і половину муки, розбити всі складники разом, додати решту муки й місити около 10 хвилин. Помастити миску й тісто оливою і залишити около 2 години рости. Далше поступати як у першому приписі з тою різницею, що виготовляємо з того 3 хліби. Пекти в нагрітій печі 375 ст. Ф. около 50 хв. Якщо 3 хліби для нас забагато, з третього робимо завиванець із цинамоном:

Коли тісто розкачане, як на хліб 18 x 9", помастити топленим маслом і посипати змішаним ½ гор. цукру із одною ложечкою цинамону (можна теж родзинками), звинути як хліб і пекти разом із вище згаданими хлібами.

	ч.	ст.
Капуста квітна зі спаленим маслом	7	25
Кукурудза у вершках	7	25
М'ясиво		
Зрази з яйцями	5	25
Курка смажена	2	25
Курка печена	2	24
Курка смажена в тісті	2	24
Курятина або начинювана риба ..	1	23
Паприкар із курки	2	25
Паштет із курячих печінок ..	1	23
Перекуски		
Горошок у мисочках із ковбаси	5	25
Меживо з баклажанів	5	25

Печиво

Витинанки чорно-білі	10	24
Завиванці з горіхами	11	24
Зірки з цинамоном	10	24
Калачі з замороженого тіста ..	11	24
Мазурок „циганка“	3	26
Мазурок дріжджевий	4	26
Пальчики помаранчеві	10	24
Паска	3	26
Склиці різного роду	8	24
Тістечка заварні	1	23
Тістечка ванілеві	10	24
Тістечка шоколядово-горіхові ..	10	24
Троянди українські	1	23

Риба

Тунець у помідорах	5	25
--------------------------	---	----

Страви з сиру

Бабка зі сиру і рижку	9	24
Бабка зі сиру з картоплею ..	9	24
Бабка сирно-яблучна	9	24
Галушки з сиру	9	24
Малай із сиром	9	24
Пампушки з сиром	9	24
Сирники з картоплею	9	24

ENGLISH ARTICLES IN 1973

	No.	p.
BOOK REVIEW		
L.M.I.: The Chornovil Papers	5	28
Kolasky John: Two Years in Soviet Ukraine	2	28
Marty: Modern Ukrainian Short Stories	6	27
M. Osadchyi: Bil'mo (Cataract)	3	29
V. Pidmohylny: A Little Touch of Drama	6	27
Marty: Stories of the Soviet Ukraine	1	27
D. S. Struk: "A Study of Vasyly Stefanyk" the Pain at the Hearth of Existence" ..	7	26

BRANCH ACTIVITY

Branch 32	8	26
Branch 37	2	28
Branch 58	2	28
Branch 60	3	28
Branch 80	2	28

EMBROIDERY

Church Vestments	9	27
Hostess Dress	8	27
The Polubotok Motif	9	27
Wedding Pillow	11	27

EDITORIALS

M. Dushnyck: NCW in Its Eighties	2	26
M. Dushnyck: 30th Anniversary of Our Life	11	25
Famine in Ukraine—1933	5	26
Let's Communicate	9	25
\$3,000 Donated to the UNWLA Brazilian Scholarship Fund	8	25

FEATURES

Julie Andrews: An All-American learns Ukrainian	1	28
T. E. Bishop: I remember Christmas	1	26
M. Dushnyck: NCW in Its Eighties	2	26
General Federation of Women's Clubs 82nd Convention	7	26
I. Kashubynska: The Christmas Eve Table	11	27
Katja — Queen of Siam	8	26
Vasyl Krychevsky	10	26
U. Lyubovych: The Easter Egg	4	26
Refugee Soviet Artists in Australia	8	27
A. Riznyk: Bilingual UNWLA Branches Conferences	10	25
Dr. M. Strutynska: 100th Anniversary of the Shevchenko Scientific Society	6	26
Ukrainian Community Leader Joins ACTION in Detroit	9	26
M. Stefaniuk: Hahilky — A Tribute to Spring	4	28
The Women in Shevchenko's Life	3	26

HEADQUARTERS NEWS

A. Riznyk: Bilingual UNWLA Branches Conferences	10	25
Branch Histories	7	27
Constitution and Bylaws	1	28
Regional Councils	2	28
Regional Council's Presidents Conference	10	27
A. Riznyk: Newsletter	3	28
I. Rozankowsky: Newsletter	5	27

LETTERS TO THE EDITOR

An American Soyuzanka Speaks	3	29
------------------------------------	---	----

PERSONALITIES

K. Hrynevych, Writer	2	27
Zoya Kohut	9	25
Salomea Krushelnicka	11	26
M. Orest	7	27
N. Polonska-Vasylenko	8	25
M. Rilsky	6	27

POETRY

Evening	4	28
I. Franko: O Earth	8	25
Z. Kohut: Man	9	25
B. Lepkyj: The Snow	2	26
M. Orest: Words	7	27
M. Rilsky: Red Wine	6	26
W. Symonenko: The Court	5	26

Централа одержала

від 1 листопада до 31 грудня 1973 р.

ПРЕСОВИЙ ФОНД:

У цьому списку подаємо пожертви на пресовий фонд обов'язковий за час від 1 листопада до 31 грудня 1973 р. Пожертви на Запасний Фонд Н. Ж. проголошуємо в іншому місці.

Від. 5 Дітройт	5.00
" 10 Філадельфія	50.00
" 25 Потакет	5.00
" 29 Шикаго	5.00
" 32 Ньюарк	26.00
" 34 Коговз	50.00
" 37 Дітройт	5.00
" 40 Аллентаві	25.00
" 51 Милвокі	50.00
" 61 Випані	30.00
" 66 Нью Гейвен	50.00
" 76 Воррен	60.00
" 79 Бостон	25.00
" 86 Ірвінгтон	50.00
" 89 Кергонксон	50.00
" 92 Менвіл	50.00
" 95 Бейон	25.00
" 100 Картерет	20.00
Марія Білінська, Дітройт	35.00
д-р Г. Носковська-Гірняк, Нью Йорк	25.00
д-р В. і М. Кокорудз, Овіго	20.00
Дарія Ломницька, Л. Ай.	15.00

По 10 дол.: Надія Хойнацька, Гарвел, Леонтина Галяженко, Дітройт, Софія Сокологорська, Гленв'ю, Надія Дидинська, Меріон, Ольга Цар, Ірвінгтон, Марія Ясінська, Дірбон, Надія Костик, Наяк, Лукія Грнців, Філадельфія.

8 дол.: Юлія Сквіртнянська, Вудгевен.

По 6 дол.: Катерина Бук, Пассейк, Ольга Падик, Торонто, Павлина Боднак, Дітройт, Оксана Бурбелло, Нью Йорк.

По 5 дол.: Оксана Личковська, Сімінол, Анна Малій, Акрон, Ірина Черниш, Дітройт, Стефанія Фур, Клівленд, Статя Жизномірська, естал.

По 4 дол.: Михайлина Городиська,

SHORT STORIES

U. Liubovych: In a Boxcar	6	28
.....	7	28

RECIPES

Quick Borshch	11	27
Kolach using frozen dough	11	27
Nadya's Nut Rolls	11	27

Шикаго, Анна Макух, Бофало, Оксана Соколик, Торонто, Марія Смішкевич, С. Орендж.

По 3 дол.: Теодосія Пришляк, Гілсайд, Анна Пастернак, Катерина Кобаса, Катерина Хом'як, Дітройт, Дарія Цапар, Вайнленд, Володимира Брикович і Галина Гомзьяк, Філадельфія, Марія Гатала, С. Рівер, Марія Соломон, Йонкерс, Олександра Тарнавська і Дарія Поронюк, Торонто, Віра Данец, С. Орендж, Зіна Дейнека, Бігер, Євгенія Іванович, Семен Гіс, Софія Когут, Памбік, Стефанія Цегельська й Ольга Городиська, Парма, Ольга Баранник, Виліслі, Анна Петрик-Хом'як, Манчестер, Слава Гребеняк, Лондонвіл, Стефанія Калитчук, Трентон Ірина Комар, Нью Йорк.

По 2 дол.: Меланія Сміяк, Скарборо, Н. Карачевська, Йонкерс, Ірина Луїв, Шикаго, Марія Вацк.

По 1 дол.: Стефанія Білінська, Аллентаві, Ольга Путикович, Пассейк, Марія Ясінська, Галиш, Юлія Балько, Парма, Галя Стеців, Пало Алто, д-р Євгенія Ержківська, Сиракюзи, Ірина Писанок, Мінеаполіс, Климентія Пігуляк, Клівленд.

ФОНД МУЗЕЮ СУА:

Вплати на цей Фонд і на дальші фонди, тут подані, охоплюють тільки пожертви за час від 1—30 листопада 1973 р.

Від. 10 Філадельфія	50.00
" 25 Потакет	50.00
" 34 Коговз	25.00
" 40 Аллентаві	12.50
" 43 Філадельфія	20.00
" 51 Ілвокі	20.00
" 61 Випані	50.00
" 66 Нью Гейвен	50.00
" 76 Воррен	25.00
" 79 Бостон	25.00
" 86 Ірвінгтон	50.00
" 89 Кергонксон	25.00
" 91 Бетлегем	25.00
" 92 Менвіл	25.00
" 95 Бейон	25.00
" 100 Картерет	20.00
" 105 Стейтен Айленд	10.00
" 106 Гартфорд	10.00
Євгенія Рубчак-Єнсен, Джерзі Сіті	25.00

3 подякою

Ольга Муссаковська, секретарка
Ірина Качанівська, касієрка